

Извънредна юбилейна година на милосърдието**Папа Франциск въведе Църквата в годината на милосърдието**

На 8 декември 2015 г., в 11.10 ч. римско време, след като отслужи тържествена литургия на площад „Свети Петър“, папа Франциск отвори Светата врата на базиликата „Свети Петър“ и така откри Извънредната юбилейна година на милосърдието, която ще продължи до 20 ноември 2016 г. „Това е вратата на Господ, отворете ми портите на справедливостта“ - с тези думи Светият отец откри юбилея на милосърдието.

Малко преди да отвори Светата врата, папа Франциск прегърна и поздрави своя предшественик Бенедикт XVI. След отварянето на вратата пръв през нея премина и се

спря за молитва Римският първосвещеник. Вторият, който премина през нея, бе почетният папа. След това двамата пак се прегърнаха.

Това бе момент на голямо вълнение. Уникално събитие в историята на Католическата църква - първи юбилей, открит от действащ папа, в присъствието на жив негов предшественик, също приемник на свети Петър.

Дано този пример на братска обич да бъде последван от целия свят като модел за подражание.

По www.catholic-news.bg

Начало на юбилея в Католическата апостолическа екзархия

На 12 декември м.г. за Католическата апостолическа екзархия започна Извънредната юбилейна година на милосърдието. Апостолическият екзарх Христо Пройков председателстваше службата в съслужение със свещениците от екзархията отец Благовест Вангелов, отец Георги

Свобода, отец Даниел Жилие, отец Йоан-Виктор Хаджиев, отец Йоан-Милен Найденов, отец Клаудио Молтени, отец Мартин Илек, отец Михаил Шлахцяк, отец Петко Вълков, отец Петър Немец, отец Петър Цвъркал, отец Ярослав Фогл и отец-дякон Мартин Дулчев.

Шествието започна от двора на храма, предшествано от група деца от Центъра за подкрепа на деца и семейства „Готови за училище“, носещи гирлянда от бръшлян с окачени цветя, изрисувани на хартия, на които всяко дете е из-

На стр. 2

Откриване в Никополска епархия

На 13 декември 2015 г. в съединение с папа Франциск в Никополската епархия бе открита Юбилейната година на милосърдието. По желание на нашия епископ Петко Христов бяха избрани три черкви в епархията: катедралата в Русе, храмовете във Варна и в Плевен, в които едновременно бе открит

На стр. 2

Да победим безразличието и да завоюваме мира

Да се насърчи културата на солидарността и милосърдието като морални добродетели и социално отношение, за да се победи безразличието, което на индивидуално ниво подхранва несправедливостта и сериозните социални различия, а на институционално ниво подпомага несправедливи действия и политики, застрашавайки с това мира. Това е идеята в посланието на папа Франциск за 49-ия световен ден на мира, който се отбелязва на 1 януари 2016 г., озаглавено „Да се победи безразличието и да се завоюва мирът“.

Документът, който бе представен на 15 декември на

пресконференция във Ватикан, се полага в контекста на обявената от папа Франциск Година на милосърдието и е своеобразен призив към лично обръщане във вярата. На международно ниво съдържа троен апел за отказ от въвличане на народите в конфликти или войни, които разрушават не само материалните, културните и социалните богатства, но също така моралната и духовната цялост. В посланието папата призовава за премахването или за устойчиво управление на международния дълг на бедните страни и за приемането на такива

На стр. 5

Научна конференция в БАН, посветена на енцикликата Laudato si'

Представен бе и българският превод на папския документ

В препълнения Голям салон на Българската академия на науките на 14 декември м.г. се проведе научната конференция „Грижа за нашия общ дом“, посветена на енцикликата на папа Франциск Laudato si'. Събитието беше уважено от изтъкнати учени, представители на Католическата църква, архимандрит Дионисий, предсе-

дател на църковното настоятелство на патриаршеската катедрала „Свети Александър Невски“, журналисти и много млади хора, заинтригувани от опазването на околната среда. Конференцията беше открита от председателя на БАН акад. Стефан Воденичаров, който подчерта големия интерес от страна на учените от академи-

ята към проблемите на околната среда и начините за тяхното решаване, повдигнати в папската енциклика.

Приветствия поднесоха монс. Христо Пройков, апостолически екзарх и председател на Епископската конференция на Католическата църква в

На стр. 9

Юбилейна година в Софийско-Пловдивската епархия

Апостолическият нунций монс. Гуидо Анселмо Пекорари предстоятелства на 20 декември 2015 г. тържествената литургия от 10,00 ч. в катедралния храм „Свети Лудвиг“ в Пловдив, по време на която бе отворена юбилейната врата и открита Извънредната юбилейна година на милосърдието.

С архиепископ Пекорари съслужи Негово високопреосвещенство епископ Георги Йовчев. Литургичната радост бе споделена от генералния викарий отец Стефан Манолов, отец Неделчо Начев, отец Любомир Венков, отец Румен Станев, отец Евгени Ружански, отец Марек Поточни. Церемонията започна в

двора на храма, откъдето с шествие вярващите се отправиха към юбилейната врата. Тя бе отворена от монс. Пекорари.

Софийско-Пловдивският епископ в своята проповед подчерта колко е хубаво, когато можем да пристъпим с вяра и любов към Христос Господ и вече навлезли в светата година имаме и едно голямо задължение - да бъдем милосърдни към тези, които са около нас - нашите близки, защото който обича и който е обикнат, започва да живее в тази любов, която е Бог. Когато почувствах, че си чист, че вътре с теб е Бог, Който те приобщава към Себе Си, каза

На стр. 5

Начало на юбилея в Католическата апостолическа екзархия

От стр. 1

писало своя лична молитва.

Пред вратите на храма бяха отправени общи молитви и особени покаятелни молитви. Монс. Христо поръчи с благословена вода дверите на храма и народа. След това „почука“ на вратите с думите от 117 псалм: „Отворете ми портите на правдата: ще вляза в тях, ще прославя Господа“, а прекривайки прага, изрече евангелските думи: „Аз съм вратата: който влезе през Мене, ще се спаси и ще влезе, и ще излезе, и паша ще намери“ (Ин. 10, 9). После всички присъстващи подновиха кръщелните обещания.

По време на литургията епископ Христо изнесе проповед (вж. на стр. 5). В края на

службата апостолическият нунций архиепископ Анселмо Пекорари поздрави от името на папа Франциск всички присъстващи по случай тази Извънредна юбилейна година и заедно с епископ Христо

Проиков благослови всички присъстващи. Бяха раздадени и нарочни иконички с изображение на притчата за Блудния син, а на гърба - молитвата за времето на юбилея.

И-В

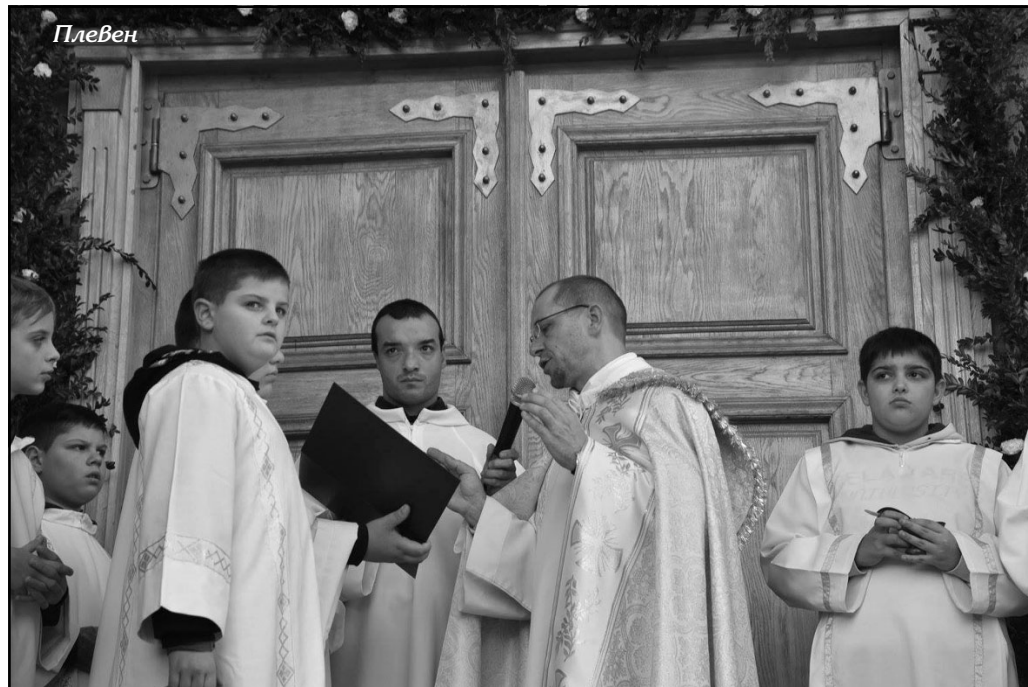
Откриване в Никополска епархия

2 ИСТИНА VERITAS
Брой 1 (1506)
януари 2016 г.

От стр. 1

юбилеят. В трите черкви през юбилейната година вярващите могат да измолват индулгенции, след като удовлетворят изискванията за това.

Тържествената литургия в Русе бе отслужена в 10 ч. и бе предстоятелствана от епископа на епархията монс. Петко Христов. С него съслужи енорийският свещеник на катедралния храм „Свети Павел от Кръста“ отец Валтер Гора и отец Салваторе Фрасина. Началните молитви, предвидени в обряда за отваряне на Портата на милосърдието, бяха измолени от епископ Петко извън катедралния храм, в двора на енорийския дом. Монс. Петко прочете част от папската була за юбилейната година на милосърдието. Последва шествие на духовниците и вярващите, водено от епископа, след което бяха извършени и останалите обреди: отваряне на вратата на милосърдието, тържествено влизане в катедралата, възпоменание на Тайнството кръщение чрез благославяне и поръсване с благословена вода и Евхаристично отслужване. Проповед пред вярващите поднесе епископ Петко Христов. „Папа Йоан-Павел II - каза епископът - установи юбилейната година да се празнува на 25 години, като намали срока между юбилеите от 50 на 25 години, за да даде възможност на повече хора да участват в юбилеите през живота си. Папа Франциск, този така харизматичен папа, определи настоящата Извънредна юбилейна година на милосърдието да се състои 15 години след предходната.“ По-нататък монс. Петко продължи: „Църквата отваря вратите на милосърдието. Бог стои зад тези врати и ни дава това милосърдие, за да го предаваме

на останалите хора. Ние можем да го предаваме само ако го имаме, т.е. ако сме го получили от Бог. Ние имаме щастието да стигнем, да се докоснем до извора на милосърдието Исус Христос. Папата, подпомогнат от Свети Дух, определи тази юбилейна година.“ „Хората - обобща понататък епископ Петко - все повече са затворени в себе си, в домовете и кварталите си. Папата иска да събуди в нас частичката милосърдие и любов, вложени във всеки от нас от Бог. Поканени сме да се освободим от страха и да влезем през отворената от Бог врата, за да получим проща и милосърдие. Както децата пристъпват с радост към Рождествената елха, за да получат подарък, така и ние да пристъпим към Бог, за да дадем възможност на повече хора да участват в юбилеите през живота си. Папа Франциск, този така харизматичен папа, определи настоящата Извънредна юбилейна година на милосърдието да се състои 15 години след предходната.“ По-нататък монс. Петко продължи: „Църквата отваря вратите на милосърдието. Бог стои зад тези врати и ни дава това милосърдие, за да го предаваме

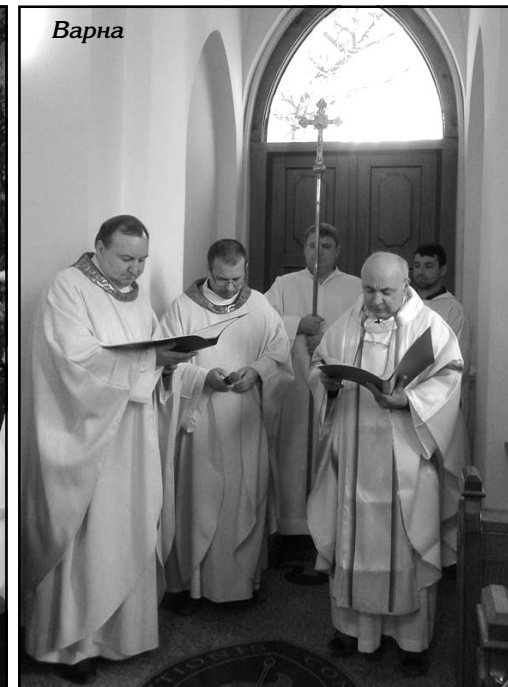
евич, с когото съслужиха отец Койчо Димов, отец Патрик Виал, отец Паоло Кортези и отец Стефан Калапиш. Отец Ярослав извърши всички обреди за отваряне Портата на милосърдието, определени от Папския съвет за насърчаване на новата евангелизация. Проповед пред вярващите поднесе отец Койчо Димов, енорийски свещеник в Бърдарски геран и Враца. В нея той каза: „Преди идването на Исус Божият народ Израил е бил обичан от Бог, но Бог пожела да излее нова милост над народа, да го начертае в Своята длан, т.е. народът вече да бъде обичан не само от Бог, но и в Бог. Това ще стане, когато Небесата, които росят, ще изляят Месията Христос. Словото, станало плът, взело нашата човешка уязвимост, крехкост, изложеност на страдания, болести и смърт, ни дава нови, непознати до този момент лица на Божието милосърдие - първият израз на новото лице е възплъщението, следва изкуплението, на трето място идва осиновението ни като Божи деца и накрая стигаме до четвъртия израз на новото лице на милосърдието - споделяне на

Божията вечност. Отците на Църквата - продължи проповедникът - споделят тази нова реалност, например срещаме следния израз: Христос стана това, което си ти, човеко; за да можеш да станеш това, което е Той - син, чедо Божие. Чрез Светия си кръст Исус отваря извора на безграничното Си милосърдие - Своето прободено Пресвето сърце. Милосърдието напоява щедро душите и ражда покаяние, помирение, прошка, мир, общение. Не можем да останем безучастни или равнодушни пред такъв велик дар; само онзи, който има каменно сърце, отхвърля милосърдието. Какво да сторим през тази година? - попита проповедникът. - Преди всичко да се научим на милосърдие! Исус казва: „Идете и научете какво значи милост искам, а не жертва.“ След това трябва да измолваме милосърдието и накрая - да живеем, като възвестяваме милосърдието“ - завърши отец Койчо. В края на литургията свещениците и вярващите измолиха броеницата на Божието милосърдие.

В храм „Непорочното зачатие на Дева Мария“ - Варна, юбилейната година бе откри-

та на 12 декември. В същия ден енорията отбеляза храмовия празник на своята черква. Тържествената литургия в 11 ч. бе предстоятелствана от епископския викарий отец Ремо Гамбакорта, с когото съслужи енорийският свещеник на Варна отец Яцек Вуйчик и отец Страхил Каваленов. Проповед пред вярващите поднесе отец Ремо Гамбакорта. В началото на службата тримата свещеници извършиха обредите по отваряне на юбилейната врата на милосърдието.

Росица ЗЛАТЕВА

ИСТИНА - VERITAS

продължител на в. „Истина“ (1924 - 1949 г.)

Директор
свещеник Благовест
Вангелов

Адрес на редакцията:
1606 София,
ул. „Юлиан планина“ № 7
Тел. (02)41-77-739,
E-mail: istina-v@techno-link.com
Редактор Марко Георгиев
ISSN 0861-6450

САЩ. Едва сега - година след случилото се, американските медии съобщават за невероятното коледно чудо! Дванадесетгодишното момиче от Ню Йорк Грейси Уест заболява от невробластом - злокачествен ембрионален тумор. Тя е неподвижна, лекарите са безсилни и предвещават найлошото! Една нощ малката сънува, че папа Франциск я казва да го посети за Коледа в Рим. Тя настоява пред родителите си да го направят, но те нямат тази възможност. Една благотворителна фондация поема разходите и родителите и малката на легло посещават папата. Той я благославя, дава й последното тайнство, целува я и й пожелава скорошно оздравяване. Семейството се връща в Ню Йорк и чудото става още преди да слезат от самолета - болната Грейси, напълно оздравяла, става от леглото, жизнерадостна и весела прегръща щастливите родители и тримата прегърнати слизат от самолета.

+++ Надпреварата за предстоящите президентски избори в САЩ се ожесточава. Кандидатите използват позволени и непозволени средства за убеждаване на гласоподавателите. Много краен е Доналд Тръмп, който ясно заявява, че не трябва да се приемат никакви мюсюлмани в Америка. Той не ги обича, тъй като при атентатите в Ню Йорк от 11 септември 2001 г. мюсюлманите в Ню Джърси са се радвали. По-сдържан и предпазлив е Джеб Буш, католик, който предпочита християните пред мохамеданите, които трудно могат да се приобщат към християните, защото имат доста по-различни верски убеждения.

+++ В град Хюстън - щата Тексас, са учредени 25 пастирски центъра с шест хиляди англикани, които са преминали под подчинение на папата. Цялата тази религиозна общност се ръководи и обслужва от 150 свещеници - бивши пастори, като някои от тях са семейни. За епископ на тази католическа общност папа Франциск е назначил 50-годишния бивш англикански пастор Стивен Йозеф Лопес. Вече много бивши англикански енории в Австралия и Великобритания заедно с пасторите си са преминали в лоното на Католическата църква.

+++ Американският математик и еволюционен биолог от еврейски произход Мартин Новак, професор в Харвардския университет, е заявил пред германския седмичник „Ди Цайт“, че не съществува никакъв конфликт между християнската вяра и науката. „Еволюцията обяснява възникването и развитието на жи-

вота на планетата и на цялата вселена, а без Бог няма вселена, няма биология, няма еволюция! Християнският мироглед е в синхрон с естествените науки!“

Сирия. Патриархът на Мелкитската католическа църква от източен обред Григорий III Лахам се е обърнал с пастирско писмо към всички християнски младежи в размирния район да се въздържат от емигриране, да не напускат родните си домове. „Останете, бъдете търпеливи, останете заради Църквата, заради отечеството!“ Мелкитите наброяват над 1,5 милиона вярващи и живеят предимно в Ливан и Сирия. Седалището на патриарх Лахам (82) е в столицата Дамаск; той изпълнява тази длъжност от 2000 г.

Ирландия. Въпреки протестите из цялата страна президентът е подписал закона, с който се разрешава сключването на брак между хомосексуалисти. Светият престол също протестира срещу закона и го нарече „унижение на човечеството“.

Германия. Католическите енории в страната са представили окончателните финансови отчети за 2014 г. Те са стабилни финансово благодарение на вноските от вярващите. На първо място е архиепархията Падерборн с над четири милиарда евро, на второ място е архиепархията Кьолн с над 3.3 милиарда евро, а на трето - Мюнхен с 3,1 милиарда.

+++ За пръв път в историята в базиликата на Кьолн се е отслужила православна литургия. Поводът е бил състоялото се общо събрание на православната епископска конференция в Германия (27-29 ноември 2015 г., Кьолн). На тържествената литургия са присъствали представители на православните енории от Рейн и Рур. Проповед е изнесъл сръбско-православният епископ на Франкфурт и на цяла Германия Сергей Каранович. Той е изказал сърдечна благодарност на Католическата църква за възможността да отслужи литургия в огромния храм.

+++ В епархията на гр. Лимбург е започнала процедура за канонизиране на монахинята Мария Алойзия Льовенвенфелс. Тя е родена през 1915 г. в Трабесдорф в еврейско семейство. През 1935 г. приема католическата вяра, а през 1937 г. постъпва в конгрегацията на Бедните дъщери на Исус Христос в католически манастир в Холандия. Заради произхода й предлагат да замине за Англия, но тя отказва и на 2 август 1942 г. е арестувана от Гестапо заедно с други католически духовници от еврейски произход, сред кои-

то и света Едит Щайн. Депортирани са в Освиенцим, където брутално са хвърлени в газовите камери на 9 август 1942 г.

Куба. Кубинското движение за човешки права „Жени в бяло“ е помолило кардинал Хайме Ортега да се застъпи пред властите за освобождаването на трима мъже, които са искали да се срещнат с папа Франциск при неговото посещение в Куба, но са арестувани и подложени на мъчения.

Полша. Започна процедурата за провъзгласяването на полския кардинал Стефан Вишински (1901-1981) за блажен. Варшавският кардинал Казимир Нич е представил на Светия престол данни за „добродетелното и непорочно жите и битие“ на Вишински. По негово застъпничество през 1988 г. изведнъж оздравява девойка със заболяване на щитовидната жлеза, сега на 44 години. От 1948 г. до 1981 г. Вишински е ръководител на Католическата църква в Полша. Той става символична фигура на духовната съпротива срещу комунистическата власт. Папа Бенедикт XVI (2005-2013) оповести през 2011 г. по случай 30-годишнината от смъртта на кардинала за скоршното му провъзгласяване за блажен.

Австрия. В резултат на успешните преговори между Католическата и Православната църква в католическия богословски факултет на Виенския университет бе учредена катедра по православно богословие. Това е втората катедра по православно богословие в католическия факултет; първата подобна катедра е към католическия факултет на Мюнхенския университет.

Белгия. Папа Франциск е назначил Йозеф Де Кесел за архиепископ на архиепархията Малин-Брюксел. При въвеждането на архиепископа в голямата готическа катедра са присъствали голямо множество богомолци, министри, депутати и кралската двойка Филип и Матилде. От 11-милионното население на Белгия над осем милиона са католици, обслужвани от три хиляди свещеници.

Аржентина. Новият аржентински президент Маурисио Макри е назначил за министър на околната среда и устойчивото развитие еврейна равин Серхио Бергман, който е голям приятел и привърженик на папа Франциск. Бергман даже е написал книга за папата, озаглавена „Евангелие според Франциск“, с подзаглавие „Учител, лидер и държавник“. Маурисио Макри е заявил, че папа Франциск - „великият гражданин и герой на Аржентина“, ще бъде посрещнат от цяла Аржентина с

незапомнени почести“. От 36-милионното население на страната над 33 милиона са католици.

Ватикан. Тазгодишната коледна елха, издигната на площад „Свети Петър“, е дар от енорията на баварското село Хиршау (Германия). Тя е висока 25 метра. Транспортирането ѝ е продължило три дни и са били използвани 25 хиляди литра вода за нейното напояване и освежаване. Още преди десет години енорията е обещала да отгледа елха като дар за коледната украса на площад „Свети Петър“.

+++ Папа Франциск е назначил нови архиепископи на Болоня и Палермо. За Болоня е 60-годишният Матео Мария Дзупи, досегашен епископ в Рим, а за Палермо е Корrado Лорифиче (53), досегашен викарый на сицилианската енория Ното. И двамата наследяват пенсионираните архиепископи съответно кардинал Карло Кафара (77) и кардинал Пало Ромео (77).

+++ Председателят на Папския съвет за семейството архиепископ Винченцо Паля е посетил сирийската столица Дамаск, където е отслужил литургия в мелкитската катедра, на която са присъствали много католически арабски семейства. Той е предал и голяма сума пари като помощ от папа Франциск.

+++ Папата е назначил нов нунций в Украйна - архиепископ Клаудио Гуджероти (60), досегашен нунций в Беларус.

+++ Светият отец е назначил досегашния зам.-директор на Ватиканската банка, сицилианец Джанфранко Мами (59), за генерален директор. Като такъв той ще е вторият по длъжност в банката след президента на контролния съвет французин Жан-Батист Дувил. Мами е завършил университета в Месина с докторска титла. Главната цел на Ватиканската банка, основана през 1942 г., е управлението на капитали, като печалбата се използва за дейностите на Църквата и за християнската благотелност по всички краища на света.

+++ На общото годишно събрание на Съюза на генералните настоятели на ордени за негов председател е бил избран Мауро Льори (68), швейцарец, генерален настоятел на капucinите от 2006 г. Той наследява на този пост генералния настоятел на йезуитите Адолфо Николас (79). Орденът на капucinите е учреден през

XVI в. и понастоящем наброява над 10 хиляди духовници по целия свят.

+++ Папа Франциск е посетил протестантска енория в Рим, където е бил посрещнат много сърдечно от родители с деца, начело с пастора Йенс-Мартин Крузе. Енорияшите са дарили папата с изработени от тях броеници, а той е подарил на черквата потир.

+++ На голяма пресконференция говорителят на Светия престол Федерико Ломбарди е благодарил от името на папа Франциск за готовността на римската община да осигури мира и спокойствието по време на Извънредната юбилейна година на милосърдието от 8 декември 2015 г. до 20 ноември 2016 г. По време на тази света година се очакват над 33 милиона поклонници и посетители.

+++ Швейцарската папска гвардия има нов душепастир. Папа Франциск е назначил 31-годишния швейцарец Томас Видмер за духовен пастир на гвардейците; той е завършил богословското си образование в Папския латерански университет.

+++ Епископският синод на Ливан е избрал 80-годишния архиепископ Грегоар Габроян - досегашен почетен епископ на енорията „Сент Кроа“ в Париж, за патриарх на Киликия. Той наследява досегашния патриарх Нерсес Бедрос XIX Тармуни, починал на 75 години. Новият католически арменски патриарх ще носи официално името Грегоар Пиер ХХ Габроян. Арменско-католическата църква е независима Църква, която признава папата за върховен глава. Седалището на патриарха е в столицата на Ливан Бейрут.

+++ Кардинал Джанфранко Равази - председател на Папския съвет за култура, е заявил, че ако днес Христос дойде, Той ще изпрати посланието Си по социалната мрежа Туитър с текста: „Времето се изпълни, Божието царство наблюдава, обърнете се и вярвайте в Евангелието!“

+++ Папа Франциск е съобщил на генерална аудиенция, че ще посети Мексико на 13 февруари 2016 г. - празника на Блажената Дева от Гуадалупе - покровителка на Мексико, на Латинска Америка и на целия американски континент. Годишнината на Девата от Гуадалупе напомня за явяването на Богородица пред Хуан Диего през 1531 г. в Мексико. Огромната базилика „Мадоната от Гуадалупе“ в Мексико е едно от най-големите светилища в света в чест на Богородица.

+++ През ноември м. г. се е състоял конгрес на образованието, организиран от Конгрегацията по образованието. Присъствали са 2500 експерти под мотото „Образованието и възпитанието - днес и утре, страст, която се възобновява“. Конгресът възпоменава 50-ата годишнина от решението на II ватикански събор за католическото образование и възпитание. Префектът на Конгрегацията по образованието кардинал Джузепе Версалди е изнесъл доклад, като е заявил, че образованието и възпитанието, ръководени от Католическата църква, са достигнали широки мащаби и днес учениците и студентите в католическите учебни заведения наброяват над 58 милиона а целия свят.

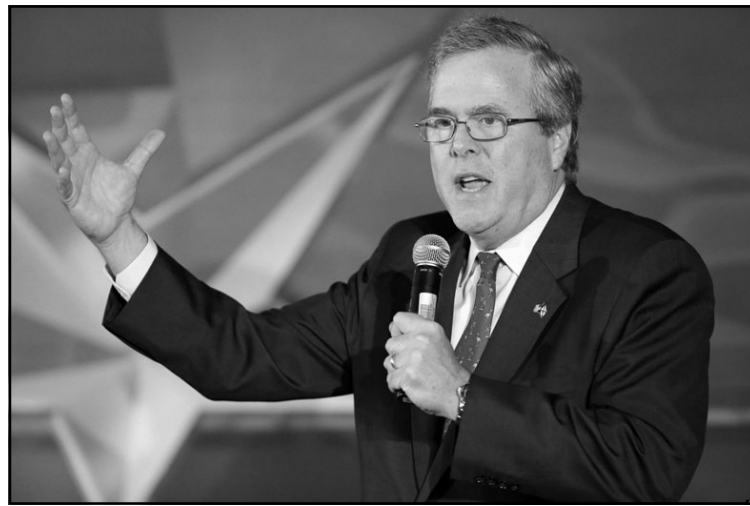
Рубриката води Петър КОЧУМОВ

Джеб Буш - кандидат за президент на САЩ: „Гордея се, че станах католик“

Джеб Буш, кандидат за президент на САЩ, е роден през 1953 г. и през 1995 г., на 42-годишна възраст, приема католическата вяра. Той е брат на бившия президент на САЩ Джордж Буш. При посещението на папа Франциск в САЩ през октомври м. г. Джеб Буш е имал кратка, но вълнуваща среща и разговор със Светия отец, като му пожелал успех!

Пред CNN Буш е заявил: „Католическата църква ми докосна сърцето и разума и ме дари с необходимата вяра и надежда да посрещам житейските предизвикателства. Същите чувства усетих при срещата ми с папа Франциск - този велик човек и необикновена личност. Ето защо аз се гордея, че станах католик!“

Петър КОЧУМОВ

3 ИСТИНА
VERITAS
Брой 1 (1506)
януари 2016 г.

(Продължава от миналия брой)

ПЕТИ ДЕН

Общението на апостолите
Защото Моят дом ще се на-
рече молитвен дом за всички
народи (Ис. 56, 6-8).

Кой ще възлезе на плани-
ната Господня? (Пс. 23/24).

И постоянно станаха в уче-
нието на апостолите, в об-
щуването, в хлебопомене-
то и в молитвите (Деян. 2, 37-
42).

Нова заповед ви давам: да
любите един другия (Ин. 13,
34-35).

Коментар

Общуването между християнските лидери е видим израз на икуменичния живот в Латвия. Тези лидери редовно се събират на най-високия латвийски хълм Гайзин, както и на други места, за 40 часа на молитва и братски живот, по време на които те споделят храна. През цялото време на тези срещи вярващите ги подкрепят с молитви и бдениа. Тези срещи укрепват лидерите в тяхното сътрудничество в Христос. Това е опитът на основателя на Дома за молитва за всички народи в Латвия, който вдъхнови това размишление.

Заповедта на Исус да се обичаеме едни други не е просто теория. Нашето общение с любов се осъществява, когато ние се събираме съзнателно като ученици на Христос, за да споделим братския живот и молитвата в силата на Духа.

Колкото повече християни - особено техните лидери - вървят заедно смиренно и търпеливо по пътя към срещата с Христос, толкова повече избледняват предразсъдъците, толкова повече откриваме Христос едни в други и толкова повече ставаме истински свидетели на Божието царство.

Икуменизмът може понякога да изглежда като нещо много сложно. Обаче радостното общуване, споделянето на храната, общите молитви и хвалението са пътят към апостолската непринуденост. Именно чрез тях изпълняваме заповедта да се обичаеме взаимно и проповядваме нашето „Амин“ за молитвата на Христос за единство.

Въпроси

- Какъв е нашият опит от срещите с нашите братя и сестри в Христос, от християнското общуване, споделянето на храната и общата молитва?

- Какво очакваме от епископите и от другите религиозни водачи, за да напредваме към видимото единство на Църквата? Как можем да ги подкрепим и ги насърчим?

Молитва

Ти, Боже на нашия Господ Исус Христос, Отче на славата, дай на всички християни и по-особено на тези, на които повери грижата да во-

дят Твоята църква, дай им Твоя дух на мъдрост и знание, та с очите на нашите сърца да можем да видим надеждата, към която Ти ни призова: да бъдем едно само тяло и един само Дух, един само Господ, една само вяра, едно само кръщение, един само Бог, Отец, Който царува над всички, чрез всички и във всички. Амин!

ШЕСТИ ДЕН

Чуйте какъв сън сънувах
Чуйте какъв сън сънувах
(Бит. 37, 5-8).

Ние като че сънувахме (Пс. 125).

Бъдете един към други

Единството, което Бог желае за нас, картината, която ни представя за това, надминава всичко, което ние можем да изразим с думи или да опишем в книги. Този образ трябва да приеме плът в нашия живот, в нашата молитва и в нашата мисия, които споделяме с нашите братя и сестри. Той се осъществява основно в любовта, която проявяваме едни към други.

Въпроси

- Какво означава да положим своите мечти за християнско единство в нозете на Христос?

- По какъв начин единството, към което призовава Гос-

следващите размишления.

Докато Божият народ е разделен и ние, християните, не се познаваме помежду си, не се чувстваме точно като Исус в Самария - чужденци в непознатата земя: без сигурност, без храна и покрив над главата.

Народът на Израил търсеше безопасно място, където би могъл да обожават Господ. Исая ни говори за великите дела на Господ: Той постави стражи върху стените на Йерусалим, та Неговият народ да може да го обожават ден и нощ напълно безопасно.

По време на осемте дена на молитва нашите Църкви и параклиси стават сигурни места, места на омиротворяване и

вестника, който възвестява мир, благовествува радост, проповядва спасение (Ис. 52, 7-9).

И Ти обърна тъгата ми в ликуване (Пс. 29/30).

На тях Бог пожела да покаже какво богатство на слава има за езичниците в тази тайна - именно, че Христос, упованием на славата, е във вас (Кол. 1, 27-29).

И като начена от Моисея и от всички пророци, обясняваше им казаното за Него в цялото Писание (Лк. 24, 13-36).

Коментар

Различни латвийски Църкви можеха да действат заед-

Призвани да възвестите величието на Господ (виж 1 Птр. 2, 9)

Библейски текстове, размишления и молитви

нежни с братска любов; пре-
варяйте се в почет един към
други (Рим. 12, 9-13).

Чини ми се - и цял свят не
би побрал написаните книги
(Ин. 21, 25).

Коментар

Разединението на християните причинява зло. Църквите страдат от своята неспособност да се обединят около Господнята трапеза като едно семейство, те страдат от своето съперничество и историческа враждебност. През 2005 г. отговор на разединението на християните бе посочен чрез създаването на едно икуменично списание „Kas Mus Vieno?“ (Какво ни обединява?). Опитът за създаване на това списание вдъхнови следното размишление:

Йосиф сънува и този сън е послание от Бог. Но когато той го споделя с братята си, те реагират с гняв и насилие, защото сънят включва, че трябва да му се кланят. В крайна сметка гладът отвежда братята в Египет и волю-неволю те се покланят на Йосиф, но вместо унижение и позор, от които те се боят, това е момент на помирение и благодат.

Исус - като Йосиф - ни разкрива една картина, едно послание за живота в Царството на Своя Отец. Това е една картина на единство. Но подобно на братята на Йосиф тази картина и това, което тя предполага, предизвикват у нас безпокойство, гняв и страх. А тя изисква от нас да се подчиним на Божиата воля и да се поклоним пред Него. Ние се страхуваме от това, защото се боим да не би да изгубим нещо. Но картината изобщо не е свързана с нещо, което може да загубим. По-скоро се отнася до намирането отново на братята и сестрите, които сме изгубили, до завръщане към единството на семейството.

Ние изписахме много икуменични текстове, но виждането за християнското единство не може да бъде ограничено до съвместни декларации какъвто и да е техният обхват.

под, обновява и променя днес Църквите?

Молитва

Отче небесни,
дай ни смирение да умеем да чуем Твоя глас, да приемем Твоя зов и да споделим Твоята мечта Църквата да бъде едно. Помогни ни да осъзнаем тъгата на разединението. Там, където разделенията са ни оставили сърца от камък, нека огънят на Свети Дух да ги обгърне и ни вдъхнови да бъдем едно в Христос, както Той е едно в Тебе, та да повярва светът, че Ти си Го пратил. Молим Те в името на Исус Христос. Амин!

СЕДМИ ДЕН

Гостоприемството в молитвата

На стените ти, Йерусалиме, поставих стражи, които няма да мълкнат ни денем, ни нощем (Ис. 62, 6-7).

Възкликнете Господу, цяла земя! Служете Господу с веселие (Пс. 99/100).

Но близо е краят на всичко. И тъй, бъдете благодарни и бодърствайте в молитви (1 Птр. 4, 7-10).

Но водата, която му дам, ще стане в него извор с вода, която тече в живот вечен (Ин. 4, 4-14).

Коментар

Опитът на общата молитва по време на всеки от осемте дни от Седмицата за молитва за единение на християните помогна на християните от градчето Мадона да се съберат приятелски. Един специален плод на тези срещи беше отварянето на параклис за икуменична молитва в центъра на града. Той е обогатен с елементи от лутеранската, католическата и православната традиция. Християните от Мадона се събираха там, за да се молят продължително през целия ден и този опит фигурира в

подхранване, където хората да могат да се събират, за да се молят. Предизвикателството, което се изправя пред нас, е да осигурим повече сигурни места и време за молитва, защото именно като се молим заедно, ние ставаме един само народ.

Въпроси

- Как можем ние да насърчим взаимното гостоприемство между енориите и общностите в нашата област?

- Има ли близо до нас място, където християните от различни деноминации могат да се събират, за да се молят? И ако няма, можем ли ние да съдействаме за създаването на такова място?

Молитва

Господи, Исусе Христосе, Ти помоли Твоите апостоли да бдят и да се молят заедно с Теб. Дай ни да можем да предложим на хората сигурно място и време, в които да се обновяват силите и да се намира мир, та молейки се заедно с други християни, да Те опознаем още по-добре. Амин!

ОСМИ ДЕН

Сърца, които горят за единство

Колко прекрасни са върху планините нозете на благо-

но в един общ процес за евангелизация с курса Алфа, създаден първоначално от англиканската църква „Света Троица“ в Бромптън, близо до Лондон. Латвийците, достигнали вярата благодарение на този курс, са отворени към изучаване и обогатяване, които могат да им донесат дарове от други християнски общности. Този опит вдъхнови следните размишления.

Разочарованите ученици, които напускат Йерусалим, за да отидат в Емаус, са загубили надеждата си, че Исус е Месията и се отдалечават стъпка по стъпка от своята общност. Това пътуване поражда раздяла и изолация.

Сега обратното - връщат се в Йерусалим, изпълнени с надежда и с една Блага вест на уста. Именно това послание за Възкресението ги отвежда в центъра на братската общност.

Често пъти християните се опитват да евангелизират в състезателен дух, искат да напълнят своите Църкви. Амбицията заглушава желанието и други да чуят животоверното евангелско послание. А истинската евангелизация е едно пътуване от Емаус към Йерусалим, едно преминаване от изолация към единство.

Въпроси

- Кои са разочарованията, които ни отдалечават от останалите?

- Кои са даровете (инициативи, методи и програми), които можем да получим от другите християнски общности?

Молитва

Господи, Исусе Христосе, Ти накара нашите сърца да запламтят в нас и ни изпрати отново да намерим пътя към нашите братя и сестри с евангелското послание на уста. Помогни ни да разберем, че надеждата и подчинението на Твоите заповеди винаги ни водят към по-голямо единство на Твоя народ. Амин!

Превод: Йорданка ГЪОКОВА

Юбилейна година в Софийско-Пловдивската епархия

От стр. 2

монс. Георги, тогава ти ставаш способен да обичаш и другите, да даваш от себе си всичко, за да доведеш ближния чрез вярата и надеждата към Небесния отец и към спасението. В своето размишление епископът също изтъкна, че навлизането в юбилейната година на милосърдието много ни задължава, защото сме благодетелствани поради големите заслуги на всички светци и мъченици, на блажената Дева Мария, които прилагат всички тези съкровища на нас - пристъпващите с вяра и благочестие към благодатта. Казано бе още,

че през цялата година вратата ще бъде отворена и вярващи от енориите ще могат да преминават през нея, за да получат пълната индугенция. С призива нека да осъзнаем радостта и величието, което сме получили, и да бъдем щедри в раздаването на нашата нежност и любов към другите, завърши размишлението на Негово високопреосвещенство.

В обръщението си към всички присъстващи архиепископ Пекорари подчерта, че е благодат и радост да отвори юбилейната врата на катедралната черква „Свети Лудвиг“, с което започва

На стр. 10

Господ ни призовава към милосърдие

Апостолическият нунций в България архиепископ Анселмо Пекорари сподели с вярващите от енория „Свети Йосиф“ в София радостта от настъпилата Извънредна юбилейна година на милосърдието. По време на вечерната литургия на 20 декември той почука на вратата, водеща в храма, и отвори Светата врата с думите: „Отворете вратите за Христос.“

По време на тържествената литургия енористът отец Збигнев Тенча говори за милосърдието в лицето на две бременни жени, очакващи

Рождеството на Исус и на Йоан Кръстител.

„Нека в този радостен ден, когато прекрачваме прага на храм, който Бог чрез Своята Църква определи за място на милосърдието, да се подготвим достойно да приемем щастие, дадено от Бог - Божия мир. Този мир ще надделее над човешкия страх. Спасителят дойде! Нека Божието присъствие ни прави щастливи всеки ден.“ Така отец Збигнев насърчи вярващите в навечерието на Рождество Христово.

В обръщението си към енориашите в София апостоли-

ческият нунций подчерта, че отваряйки сърцето си към ближните, ставаме истински свидетели на Божието милосърдие. Като част от цялата католическа общност по света, влизайки в черквата за покаяние, получаваме от Господ прошка благодарение на Неговото милосърдие.

5

ИСТИНА
VERITAS

Брой 1 (1506)
януари 2016 г.

Да победим безразличието и да завоюваме мира

От стр. 1

политики на сътрудничество, които не се поддават на идеологически течения, а зачитат местните ценности на народите и не нарушават основното и неотменимо право за живот на раждащите се.

„Безразличието е заплаха за цялото човешко семейство“, пише папата в посланието. За да се излезе от „глобализацията на безразличието“, е необходимо обръщане на

сърцето, което с помощта на Бог трябва да се отвори към другите за солидарност. Папа Франциск се обръща към семействата, призовавайки ги към една „възпитателна мисия“, тъй като „семеиството е първото място, в което се предават ценностите на любовта и братството, съжителството и споделянето, вниманието и грижата към другия“. Също така и към възпитателите, които трябва да съзнават, че „тях-

ната отговорност се отразява за моралното, духовното и социалното израстване на личността“. Той призовава медиите „да служат на истината, а не на отделни интереси, тъй като възпитанието се извършва и чрез средствата за комуникация“.

Папа Франциск отправя силен апел за премахване на смъртното наказание, което

На стр. 11

До духовенството и вярващите на Католическата апостолическа екзархия

Послание по случай откриване на юбилейната година на милосърдието

На 13 март 2015 г. папа Франциск, две години след избора си на 13 март 2013 г. за папа, пожела да обяви Извънредна юбилейна година, съсредоточена върху Божието милосърдие. Тогава той каза: „Това ще бъде Света година на милосърдието. Бихме искали да я преживеем в светлината на думите на Исус: „Бъдете милосърдни както Отец“ (ср. Лк. 6, 36). В един толкова разединен свят са нужни дела на милосърдие. Това важи по-специално за изповедниците! Много милосърдие!“

Убеден съм, че цялата Църква, която много се нуждае от милосърдие, защото сме грешници, ще може да намери по време на този юбилей радостта да преоткрие и допринесе, за да бъде по-плодно Божието милосърдие, с което всички сме призвани да даваме утеха на всеки човек от нашето време. Да не забравяме, че Бог прощава всичко и прощава винаги.

Драги братя и сестри, започнахме юбилейната година на милосърдието. Да не се изморяваме да искаме прошка през тази година. Да искаме прошка и да даряваме прошка. Година, в която имаме възможността да изгладим много конфликти, които има между нас, и да заживеем със спокойно и радостно сърце, помирени и с Бог.

Истина е, че всички сме склонни да отвърщаме на злото със зло и на доброто с добро. Такова поведение Христос отрича категорично. То не е християнско. За хората то е често пъти „порядъчно“, но християнинът трябва да бъде повече от порядъчен човек. Християнинът е човек, който обича.

Днес светът страда от липса на любов, затова мирът е толкова несигурен. Християнинът е призван да елиминира своите неприятели, като ги обича. Вярваме ли, че това е възможно? Всеки ден, който започва отново, Бог ни дава урок по милосърдие. Дава го и на тези, които не заслужават. Но всеки ден е въпрос за мен: Бог няма врагове. Не трябва ли и аз да направя усилие да нямам?

Да се освободя от миналото, да подредя настоящето, да се освободя от антипатиите. С този искрен поглед първо да погледна в моето семейство. В думата милосърдие има сърце. Ако трябва да рисуваме милосърдието, трябва да рисуваме усмивка - усмивката на бащата на Блудния син.

Исус каза: „Всичко, което сте направили на един от моите най-малки братя, на Мене сте го направили.“ Тази година сме призвани да обърнем по-специално внимание на тези, които се нуждаят от наша помощ: бедните, болните, хората, които търсят покрив над главата си, прокудени от

родните си места. И всичко, което правим на тях и за тях, да бъде в името на Христос, Когото виждаме в лицето на нашия ближн. Защото Исус казва още: „Без мене не можете да направите нищо.“ А свети Августин добавя: „Внимавайте, Исус не казва: „Можете да направите малко нещо“, а не „Можете да направите нищо.“

Християнинът не отмерва своето държание с поведението на другите, а с Бог. Не с мярката на своето аз, а с Божията мярка - както Отец се отнася с мен, така и аз с тебе. Нали Исус казва: „Бъдете милосърдни, както е милосърден Вашият Отец Небесен!“

В сърцата ни отекват словата и на свети Йоан-Павел II, папа римски, който установи в Църквата празника на Божието милосърдие: „Колко голяма нужда от Божието милосърдие има днешният свят! На всички континенти от дълбочината на човешкото страдание сякаш се издига зов за милосърдие. Където царуват омраза и жажда за отмъщение, където войните носят страдание и смърт на невинните, има нужда от благодатта на милосърдието, което да успокои мислите и сърцата и да направи така, че да избликне мирът. Където липсва уважение към живота и човешкото достойнство, има нужда от милосърдната Божия любов, в чиято светлина се показва неизразимата стойност на всяко човешко същество. Светът има нужда от милосърдие, за да може всяка несправедливост да намери своя край в блясъка на истината.“ И завършва: „Човечеството няма да намери мир, докато не се обърне с доверие към Божието милосърдие.“

Братя и сестри, както при всяка юбилейна година, и тази Света година Църквата отпуска по-специални духовни облаги за всички, които искат да живеят в духа на милосърдната и всеопрощаваща любов. Ето защо изповедниците през тази година ще имат права за разрешаване на по-тежки грехове. Ще има възможност да се получава пълна индугенция за заслуженото наказание на изповяданите вече грехове, идвайки тук и преминавайки през портите на този катедрален храм. Ето защо приканвам свещениците и вярващите да се организират през годината в поклоннически посещения тук. Има още и други възможности за придобиване на духовни облаги през юбилейната година, за които може да се интересувате.

Пожелавам на всички благословена, благодатна и изпълнена с много дела на милосърдие Извънредна юбилейна година!

София, 12 декември 2015 г.
+ Христо ПРОЙКОВ,
апостолически екзарх

„Каритас“ - едно човешко семейство

На протегнатата ръка да отвърнем с отворени обятия

„Тези, които приемат прегръдката на Отца, от своя страна отварят обятията си, за да могат всички да бъдат обичани като деца и да се чувстват „у дома“ в голямото човешко семейство.“

Из посланието на папа Франциск за Световния ден на мигрантите и бежанците - 17 януари.

Бежанската криза, заливаща Европа, множеството човешки трагедии, на които ставаме свидетели, предизвикват нашето състрадание и отговорност, продиктувана от християнската ни същност. На протегнатата ръка да отвърнем с отворени обятия. „Каритас“ вървя, че принципът на солидарност трябва да бъде основен подход към разрешаване на бежанската криза, така че да се гарантират фундаменталните права и да се за-

пази човешкото достойнство на хората, търсещи подслон, за да спасят живота си. Ние работим за осигуряването на условия за първоначална адаптация на хората, търсещи международна закрила в България, както и за успешна интеграция на получилите такава. Считаме, че грижата за хората в нужда означава да си способен да дариш достойнство и смятаме, че българското общество в частност и семейството на Европа като цяло са способни да направят тази крачка на зачитане и осигуряване на това изконно право. Защото вярваме, че всеки човек, независимо от своята расова, национална, етническа и религиозна принадлежност, има право на достоен живот, в която и страна да се установи да живее.

„Каритас“ в подкрепа на бежанците и хората, търсещи закрила

За хора, получили бежански или хуманитарен статут, в София работи Консултативно-информационен център към „Каритас“ - София, предоставящ психологическа помощ, курсове по български език, социални консултации и практическа помощ при търсене на жилище и работа.

За бежанци, настанени в приемателните центрове към Държавната агенция за бежанците, „Каритас“ - София, реализира курсове по български език, осигуряващи начална подготовка по български език, така че бежанците да могат комуникативно да се справят в нормални битови ситуации. Паралелно с това в партньорство с други не-

равителствени организации „Каритас“ - София, реализира за тях и дейности, предоставящи социална, правна, психологическа и образователна подкрепа. Доброволците, занимаващи се с бежанци, спечелиха втора награда „Човек на годината 2015“.

За бежанци, задържани в пограничните райони от структурите на Министерството на вътрешните работи, „Каритас“ в България реализира дейност за наблюдение и проучване на техните нужди, предоставяне на спешна хуманитарна помощ, както и развитие на интеграционни дейности, насочени към онези от мигрантите, желаещи да останат на територията на България.

Лична история

Темата за бежанците ни запознава с Васимир Ел-Хатиб, който работи като преводач от арабски език в Консултативно-информационния център към „Каритас“ - София. Той пази в паметта си много лични истории на бежанци, с които е работил, но неговата собствена история е не по-малко вълнуваща. Васимир е дете от смесен брак на баща сириец и майка българка. В Сирия е живял две години, а през останалото време - в България. Като ученик се занимава с футбол, играел е в „Б“ група. През 2004 г., когато завършва средното си образование, заминава за Сирия при родителите си, които по това време живеят там. Баща му работи като журналист. Васимир има намерение да остане само месец, но започва подготовката на тамошния футболен отбор, от който му предлагат договор, и той приема. „Условията бяха добри, а и имаше двама македонци, бразилец треньор и приех новото предизвикателство.“ И така - две години. Прибира се за малко в България, за да оправи някои свои лични дела, но така и не тръгва обратно към Сирия. „Получих предложение да се занимавам с футбол тук и взех сам решението да остана.“ Така се установява в България окончателно. За Сирия Васимир пази само хубави спомени: „Сирия беше уникална държава - много красива, много свободна по дух. Там никога не съм се чувствал като в държава от Третия свят, даже напротив. Сирия, първо, има много богата култура и - второ, тя беше една от топ дестинациите в Близкия изток за туристи от цял свят. Така че, има... имаше какво да се види там.“

За мотивите си да започне работа в „Каритас“ Васимир споделя:

- В „Каритас“ започнах работа, защото реших, че мога да помогна с това, което знам - знам арабски език. В тази дейност това е важно, защото има много бежанци, които не знаят български. За качествената

интеграция в обществото, да бъдат по-добре приети, да могат да работят, да учат български, да водят пълноценен живот в България, се нуждаят от помощ, някой да ги преведе по институционалния път в началото. С това именно се занимаваме ние от центъра.

- В какво точно се състои вашата работа?

- Работим с мигранти, които са получили статут в България и са на външни адреси. Те имат затруднения в комуникацията с институциите, тъй като не владеят езика, не знаят какво точно трябва да се направи и как да се направи. Ние

големи общности на Запад. Повечето от тях имат познати и роднини най-вече в Германия, Англия и Франция. Тези, които не успеят да се установят в България, търсят начин да заминат за чужбина. Има и хора, на които се бави решението за статут, те също изпадат в безизходица, тъй като не знаят дали ще го получат, или ще се наложи да се завърнат в държавата, от която са дошли. В повечето случаи това е Турция. И търсят нелегални канали да напуснат България в посока Западна Европа. Процентно съотношение не мога да кажа, но хората, които остават,

България, защото България е много по-близо до Сирия чисто географски, а явно и в общуването с хората, които са срещнали тук, откриват близки черти в културата и традициите в обществото, въпреки че в България се изповядва друга религия. Но те и в Сирия са свикнали с християните, защото там има много християни.

- Има изградено мнение за бежанците, че чакат наготово да бъдат издържани, докато държавата няма пари за българите. Чакат ли наистина и проявяват ли прекомерна възискателност?

ботят и да се интегрират в обществото. Има и много българци, които работят на Запад, а и на Изток дори, и са добре приети.

- Имат ли намерение да се върнат в родните си места при добри съществуващи обстоятелствата?

- Да, много голяма част от тях заявяват намерение да се върнат в Сирия дори не ако свърши войната, а ако в техния район приключат военните действия. Проблемът при младите мъже, за които толкова често се търси причината да са тук, е, че те са във възраст, в която подлежат на военна

Бежанецът не е човек, дошъл да приема погояния от държавата, в която е потърсил убежище

ги запознаваме с правата и задълженията им като хора, които са получили статут. Тъй като има хуманитарни бежанци, които имат равни права с тези на българските граждани, но и задължения, трябва да знаят какво се иска от тях, какво могат да получат като обслужване от институциите и от нас. Помагаме им при посещенията по институции за адресна регистрация, в бюрата по труда, в изготвяне на автобиография за кандидатстване за работа. Имахме и практика да помагаме в търсенето на жилище, но това се оказва голям проблем, защото наемодателите не желаят да дават жилищата си на наематели бежанци, масово е така.

Друго, което правим, са курсовете по български език. От януари стартираме нови групи с курсисти, които ще изучават нива А1 и А2. Желаящите са много, вече всичко е пълно.

- Имате ли наблюдения каква част от бежанците остават в България?

- Като цяло хората, които успеят да си намерят бързо работа и са с образование или имат някаква професия, остават тук. Голяма част идват с идеята да отидат в Западна Европа, защото арабите имат

и тези, които напускат, може би са 50 на 50.

- Какви хора остават? Постоянно се говори, че това са предимно млади мъже, а не семейства.

- Предимно семейства са. Младите мъже предпочитат да си опитат късмета на Запад. Въпреки че напоследък се създава и една тенденция да се търсят много млади хора с арабски език и основен английски за работа в кол центрове. Имаме такива случаи, в които момчета на 20-25 години си намериха такава работа и останаха тук. Така че всичко зависи от това дали чисто икономически ще се устроят. Това е, което ги тегли на Запад, и това, което може да ги задържи в България. А много от семействата казват, че предпочитат да останат в

- Не мога да кажа в никакъв случай подобно нещо за тях, напротив. Много са разбрани. Ние по принцип винаги се опитваме да им казваме, да им показваме, че трябва да направят първата крачка за интеграцията, да положат усилие, така че да се види, че искат да се интегрират реално. И когато осъзнаят това, те действително се стараят. Има всякакви хора, разбира се, но за тези, с които работим, нямам такова усещане. А и самите бежанци не искат да са в това положение, не искат да са тук, да стоят и да получават някакви помощи. Дори съм срещал хора, които казват, че предпочитат да се върнат в момента в Сирия, която е в състояние на война, вместо да стоят тук в положение на бежанци и да живеят в интеграционните центрове. Трябва да разберем, че бежанецът не е човек, дошъл да приема подаяния от държавата, в която е потърсил убежище. Той е човек, който е тук по обективни причини. Вероятно има и хора, които са дошли с корисни цели, възможно е. Но на хората, избягали от място, където са били преследвани, е нормално да се помогне. Особено когато изявяват желание да ра-

служба, а военната служба в момента при тях е много тежка. Едва ли на някой родител ще му бъде лесно да остави 20-годишния си син да ходи да се бие с „Ислямска държава“, при положение че се случват всекидневно кланета. Това не се изтъква в медиите. Понякога дори самите млади мъже не искат да напускат Сирия, но правят това под натиска на своите родители. Родителите остават там в повечето случаи. Много често се твърди, че те са длъжни да защитават родината си и да се бият срещу „Ислямска държава“, но пък има и друг момент - случаи на войници, изоставени от офицерите си в райони, в които се водят военни действия. Идват хеликоптерите, спасяват офицерите и оставят 200-300 войници на сигурна смърт. Затова хората бягат, никой не иска да бъде изоставен от генералите си и да намери смъртта си.

Страницата подготви „Каритас България“

През 2015 г. Конгрегацията за свещениците към Светия престол организира симпозиум на тема „Едно звание, една формация, една мисия“, който се състоя от 19 до 20 ноември в Рим, в Папския университет „Урбаниана“. За лектори на симпозиума бяха поканени предимно кардинали от различните конгрегации към Светия престол, както и някои епископи и богослови, които се занимават по-специално с формацията на свещениците и семинаристите и разпространението на вярата. Оттук вече се подразбира, че симпозиумът беше насочен към всички диоцезални епископи, ректори и форматори на духовните семинарии. За този симпозиум Източната конгрегация беше изпратила писмо и до епископ Христо Прошков, в което ясно се подчертаваше темата и желанието да имаме представител от България - епископ или свещеник. За моя радост епископ Христо ми предложи да представявам нашата Църква в Рим.

Симпозиумът беше тържествено открит от кардинал Пиетро Паролин, държавен секретар на Светия престол. За около 15 минути той ни въведе в основните теми, които щяха да се разглеждат. Като начало ни обърна по-особено внимание за необходимостта да задълбочим още повече вярата си към милосърдния Бог. Църквата, която тълкува небесните знаци, повече от всякога е призвана да отговори на днешните предизвикателства. Не е възможно да бъдем верен Божи народ, ако не преоткриваме постоянно Исус във всекидневие си. Като свещеници е необходимо да известяваме Христос между бедните и най-слабите в обществото. Те са богатството на Църквата. Затова пример за всеки свещеник трябва да бъде Добрият пастир, който се грижи за своите. В този дух лекторите започнаха да изнасят своите лекции пред аудитория от около 250-300 свещеници, десетина кардинали, епископи и официални гости. Лекциите могат да се намерят в сайта на Конгрегацията за свещениците: www.clerus.org. С мои думи ще направя обобщение на всичко казано, което ми направи впечатление, в четири точки: 1) Човешкото формиране - т. е. формация в семейството; 2) Формацията в училище - семинарията, и в университета; 3) Формация в енорията - т. е. връзката с хората; 4) Личната формация на свещеника.

На първо място, няма нищо случайно в живота на всеки човек. Човек се ражда в определено семейство, живее на определено място - дом, улица, квартал, град или село, област, държава, континент. Човек се ражда между определени хора, традиции и нрави. Ражда се в точно определена енория, епархия, Църква. Семейството, енорията, приятелите, общността - всички те играят важна роля в изграждането му като лич-

ност. Именно тук се ражда званието. Званието е дар от Бог. Бог дава звание само на тези, които Той е избрал. В този смисъл папа Франциск каза в срещата си с нас на 20 октомври във Ватикан: „Свещениците не са гъби, които изникват изведнъж в деня на своето ръкоположение в катедралата.“ С други думи, свещеникът, преди да стигне до олтара, трябва да извърви пътя, който Исус и апостолите са извървели. Бог дава званието на човека, като го избира от семейството му и народа. Никой не може сам да се самоизбере, иначе такъв ще бъде наречен самозванец. Семейството е домашната църква, където детето се среща с Бог.

Едно звание, една формация, една мисия

Родителите имат задължението да подготвят детето за тази среща. Тук отново папа Франциск ще ни каже: „Не забравяйте майките и бабите... Ние не сме родени и израснали в някаква лаборатория, а в едно семейство.“ Те ни учат как да се молим, как да бъдем добри служители и добри пастири. Майките и особено бабите са тези, на които най-много трябва да благодарим за званието си. Една истинска и вярваща майка може да помогне на свещеника. Тя ще му даде всичко необходимо, за да може свещеникът да остане свещеник завинаги, т. е. свещеникът да не остави свещенството. Тя е готова да жертва себе си, времето си и още много други неща, които ние често не забелязваме, за да ни помогне да останем верни на Бог и свещенството. Силният личен пример на Дева Мария е станал постоянен пример за много майки. Семейството и народът помагат на свещеника да не забравя своите корени, своята бащина къща, всичко, което прави той да остане един нормален човек. Когато званието, дадено от Бог, започва да расте в детето, с него започва и вторият етап от неговото развитие.

Формацията в училището - особено в католическите училища - помага на детето да отговори на Божия призив. Срещата с други деца, подобни на него, му помага да открие сърцето си пред Бог и пред най-близките до него - родителите. Това семе, което Бог е посадил в сърцето на детето, е званието. То ще стои там, на топличко, докато сърцето стане подходяща почва за Божията воля. Докато детето расте, с него ще растат и вярата, надеждата и любовта към Бог. Този етап на развитие в живота на младежа ще го наречем духовна пролет. Както семето покълва от земята с настъпването на пролетта, така и детето ще изрази своето желание да стане свещеник. Родителите и свещениците трябва да го подкрепят в това велико поклонничество. В семинарията

това малко семенце ще се превърне във фиданка. Именно тук младежът трябва да получи основната си философска и богословска формация. Освен това тук бъдещият свещеник ще се развива в четири насоки, свързани помежду си: 1) интелектуално; 2) физически; 3) способност да живее и работи в общност и в екип; 4) умение да ръководи една общност. Ето защо епископите, ректорите и форматорите в семинариите трябва да бъдат много добре подготвени свещеници и миряни. Не трябва да се допускат лоши форматори. Епископите трябва да приличат на майките, които бдят денонощно над децата си. Добрият гра-

динар се грижи за своята градина, като не допуска в нея нито лоши дървета, нито лоши работници. Всичко, което детето вече е научило вкъщи, ще може да задълбочи и развие в духовната семинария. Тук, както казва папа Франциск: „Бъдещите свещеници ще се научат да бъдат решителни, а не твърди, да бъдат пастири, а не администратори, да бъдат авторитетни, а не авторитарни. С други думи - пастири, а не функционери.“ Семинариите трябва да дават завършени свещеници, а не хора, които са загубили способността да се радват на живота. Отново папата ще каже: „Не е нормално един свещеник да е тъжен, строг и нервен. Отивай на лекар, бил той духовен или клиничен. Хората нямат нужда от слаби свещеници, а от истински пастири, които се грижат за своето стадо.“ Свещеникът трябва да бъде като баща, който се грижи за своето семейство, като го води към Бог, а не срещу Бог. Семинариите трябва да бъдат сърцето на Исус - едно сърце, което обича и прощава. Преди да станем свещеници, първо трябва да сме човеци. Не може да станеш свещеник, ако първо не си човек. Защо искаш да станеш свещеник, ако не си готов да даваш живота си всеки ден за народа? Това не е въпрос, а факт, който може да попречи на много семинаристи да бъдат ръкоположени за свещеници.

На трето място идва формацията в енорията. На практика тук се вижда най-добре как малкото дръвче става зряло дърво. Здравото дърво няма друга цел освен да дава плодове. Това е мисията на всеки свещеник - да принася добри плодове. След своето обучение в училище, семинарията и в университета свещеникът вече е достатъчно готов, за да започне поверената му мисия сред народа. В поверената му енория свещеникът е новият помощник-градинар. Той трябва да използва всичко, което е научил, за да превърне поверената му градина в място на благода-

та. Свещеникът трябва да бъде комуникативен, весел, да умее да живее с хората и техните нужди, да бъде този, който разединява. Свещеникът не е свещеник за себе си, а свещеник за общността. Той трябва да умее да поддържа мира в енорията, да използва правилно човешките качества на отделните хора в полза на общността. Той трябва да умее да работи с всички, независимо от възрастта и образованието на хората. Свещеникът трябва да отслужва редовно светите тайнства. Не бива да оставя енорията без тайнствата. Трябва да посещава болните и възрастните хора, които не

могат да ходят в храма. Да се интересува живо за поверените му души. Свещеник, който не познава поверените му души, не е свещеник, а наемник. Свещеникът е този, който движи цялата енория. Ако той спре да работи, с него спира и енорията. С други думи, сърцето на енорията са тайнствата, които носят вечен живот на душите. Пастирската дейност в енорията изисква пълна саможертва. Личният пример на свещеника е от важно значение за осветяването на енорията. Енория, в която липсва свещеник, може да се оприличи на необитаема къща. Когато една къща остане без стопанин, тя се превръща в място за бездомници или в място, където никой повече не желае да стъпи заради окаяното й състояние. Ето защо свещениците както и епископът трябва да стоят на своето място. Те трябва да бранят повереното им стадо. Да бъдат бдителни и постоянни в организацията и духовното развитие на енориите и епархията. Свещеник или владика, който не желае да се грижи за собственото си звание както и за поверените му от Бог души, се нуждае от сериозна помощ. В този случай папа Франциск ни разказа една случка от времето, когато е бил млад епископ. „Когато бях млад епископ, при мен дойде млад свещеник, който искаше да напусне свещенството, защото не можел да се справи с отговорностите, мислел, че няма звание и т.н. Тогава аз му казах - продължи папа Франциск - отиди за един ден вкъщи при майка си. Останни там заедно с нея. Кажй й това, което каза на мен. И после ще видим. След определеното време свещеникът се върна при мен. Беше променен. Какво се бе случило? Случи се това, че неговата майка му беше дала два или три шамара - духовни шамари, разбира се (тук папата се смее заедно с всички в залата). И така свещеникът беше вкаран в правия път. Представяте ли си какво е преживяла майката, когато е чула от сина си, че

иска да се откаже от свещенството? Наистина трябва да благодарим на нашите майки и баби. Какво щеше да прави Църквата без тях!“

И накрая, на четвърто място остава темата за това колко е важно свещеникът да продължи да се самообразова. Формацията на свещеника не свършва с духовната семинария и университета. Има голяма опасност някои да си мислят, че вече знаят и могат всичко, но истината е друга. Като свещеник всеки от нас трябва да продължи да работи за своето интелектуално и духовно развитие. Не можем да бъдем добри форматори на други хора и общности, ако самите ние не продължаваме да се формираме и да поддържаме и осъвременяваме знанията си. Вярно е, че многото ангажименти и неотложни задачи в енорията биха могли да бъдат сигурна причина да се отдалечим от духовната и интелектуалната работа върху себе си. В този смисъл епископите и по-възрастните свещеници трябва да имат необходимата духовна грижа за по-младите свещеници - да ги напътстват и усилват във вярата, както правеше Исус, а след това и апостол Петър с апостолите. Необходимо е да имаме по-чести духовни упражнения, да се четем и размишляваме по-внимателно Светото писание, да се четат духовни книги, да се посещават светилища и други свети места. Отношенията между епископа и свещениците както и между самите свещеници трябва да бъдат светъл пример за народа. Както се казва в Евангелието: „По делата ще разберат, че сте Мои ученици.“ Един свещеник или епископ, който не си казва часошката, който не служи редовно литургия, избягва да изповядва, защото е зает с други неща, или въобще няма време за молитва, би ли могъл такъв колега да стане духовен ръководител на душите? Едва ли. Самият той вече има нужда от помощта на свещеник. Свещениците могат да изпаднат в такава криза именно защото повечето от тях са сами. Необходимо е да се грижим за тези свещеници. Добрият пастир се грижи за своите. Добре е свещениците да се познават помежду си и да си помагат взаимно. По-възрастните помагат на по-малките. Това е семейството. В семейството всички се грижат едни за други. Но когато сме прекалено заети, ето че проблемите започват. Често се чува, че свещениците, а още повече епископите, са все заети. В тази линия папа Франциск каза следното: „Епископът е зает. Да благодарим на Бог, значи работи (папата се смее). Епископите и свещениците трябва да бъдат на разположение. За съжаление изглежда, че някои епископи се отдалечават от свещениците. Едно телефонно обаждане не струва нищо. Ние сме свещеници, но сме също и братя.“

С това последно изречение ще завърша. Но нека отново си припомним образа от симпозиума - званието е семето, което Бог е поставил в човека; формацията е порасналото дръвче от семето, а мисията е зрялото дърво, което дава плодове.

Отец
Йоан-Милен НАЙДЕНОВ

Опрощение на греховете - една истина на вярата

(Продължава от миналия брой)

Многобройни са имената, с които може да се опише това тайнство. Катехизисът на Католическата църква в §1423-1424 отбелязва пет начина, които описва накратко: обръщане(1), покаяние(2), изповед(3), прошка(4), помирение(5). Нека да ги разгледаме поотделно в светлината на библейския език и съответната им етимология.

3. Тайнство на изповедта
По повод на определеното „Тайнство на изповедта“ - фамилярно за нашето ухо, трябва да се запитаме най-вече - какво точно означава изповед? Прибягвайки до страниците на Стария завет, от време на време се срещат тези, които можем да наречем „дела на скръб“. Става дума за дълги и обстоятелни молитви (напр. Неем. 1, 5-11; Неем. 9, 6-37; Ездр. 9, 6-15; Дан. 3, 26-45; Дан. 9, 4-19; и др.), в които молещата се общност, след като е проследила историята на своите грехове, проси прошка от Бог. Всяка от тези молитви обикновено е титулувана от

тълкувателите „изповед на греховете“. Но точно ли е това наименование?

Отговорът на това се намира във въведението на Неемия 9, 6-37, най-представителна от тези молитви. Кръгът, около който се движи литературно и богословски формулата, идва от глагола „изповядвам“ (на еврейски: *ya'ad*). Да се спрем на първите три стиха на това въведение: „[1] На двацет и четвъртия ден от тоя месец се събраха всички синове Израилеви, постейки, във вретища и с пепел на главите си. [2] И отдели се Израилевото семе от всички другородци, и станаха, та изповядаха греховете си и престъпленията на бащите си. [3] И стояха по местата си, и четвърт ден четоха от книгата на закона на Господа, своя Бог, и друга четвърт се изповядваха и се кланяха на Господа, своя Бог.“

Забелязваме, че глаголет „изповядвам“ е употребен два пъти. Докато в стих 2 допълнението е ясно изразено („изповядаха греховете си“), то допъл-

нението, отнасящо се до втория случай на същия глагол в стих 3, е неясно. Тъй като на еврейски глаголите „изповядвам“ и „кланям (обожавам)“, отнасящи се до Бог, имат еднаква конструкция - по-точно вървят с дателен падеж - в смисъл „да се изповядаш Богу“ и „да се кланяш Богу“ - еврейският текст обяснява допълнението само един път, след ендиядата (употреба на две и повече думи, за да изразят едно нещо) - „изповядвам и кланям“. Древната гръцка версия на Библията на седемдесетте повтаря за всеки отделен глагол неговото допълнение: „... изповядаха Господа и се кланяха на Господа своя Бог“. За жалост огромното количество модерни преводи не обръща внимание на тази осветляваща подробност и превежда и двата случая (т.е.

стихове 2 и 3) „изповядаха своите грехове“. Може да запитаме: „Но израелтяните нямаха ли нищо друго да изповядват? Винаги и само своите грехове ли?“

С една дума еврейският глагол, който превеждаме с „изповядвам“, представя една богословска широта от самия факт, че допуска два вида допълнения: (1) отнасящо се до едно определение, описващо виновност, което означава, че човешката страна признава и изповядва своите грехове (буквално „прави изповед за греховете, т.е. по причина на греховете“); (2) когато се отнася към Бог, означава, че човек признава и изповядва своя Господ (буквално: „изповядва, че Господ е“), изразявайки цялата Му върховност и неотменимата воля да спасява. В сакрален контекст „да изповядаш собствената си невярност“ означава незабавно „да изповядаш върховенството на винаги вярната страна“, и обратно. Не става дума следователно за две различни изповеди, а за две коннотации - докол-

кото се смесват и се допълват взаимно според богословския език на завета. Разглеждано в култовия момент, отношението на човешката страна, която „изповядва“ и „се изповядва“, не е нито едно безплотно съзерцаване на светостта на Бог, нито едно самонараняващо съзерцаване на собственото си състояние на грешник. Напротив, винаги е едно деклариране на екзистенциалната взаимозависимост от абсолютното върховенство на Другия, което изплува при съпоставяне - от една страна, радостно, а от друга, също и изстрадано с нашата човешка природа, пронизана с невярност и грях. Човекът точно когато взема решение да изповяда своите грехове, усеща, че крайната точка на изповедта не е неговият грях, а този Господ, Който единствено е способен да възстанови отношението в един постоянно нов съюз.

Чезаре ДЖИРАУДО
Из книгата
„Да изповядаш греховете
и да изповядаш Господ“
(Следва)

ЯНУАРИ

6 януари 1995 г. - 20 години от ръкоположението на отец Петко Христов за епископ на Никополската епархия.

ФЕВРУАРИ

2 февруари 1765 г. - папа Климент XIII (1758-1769) публикува декрет, с който обявява честване на набожността към Пресветото Сърце Исусово.

3 февруари 2015 г. - сестра Мария Агнеса Исусова, евхаристинка, бивша генерална настоятелка на Обществото на сестрите евхаристинки, на 83-годишна възраст премина в Дома на Отца.

4-11 февруари 1945 г. - на конференцията в Ялта Рузвелт, Сталин и Чърчил начертават основите на ООН.

12 февруари 2015 г. - на 89-годишна възраст в Пловдив почива отец Асен Карагъзов, успенец, дългогодишен енорийски свещеник в гр. Тулон, Франция, и в село Покрован, Ивайловградско.

17 февруари 1940 г. - 75 години от кончината на епископ Епифаний Шанов, духовен наставник на българите от Македония и Тракия, присъединили се през 1860 г. към Римската църква.

17 февруари 1950 г. - отец Дамян Гюлов е задържан от Държавна сигурност - прелюдия към процеса срещу Католическата църква.

МАРТ

19 март 2015 г. - отец Фортунато Грасели, пасионист, след 22-годишно служение в Тръговица, Ореш и Свищов се пресели във вечността.

28 март 1515 г. - родена света Тереза Авилска, реформаторка на Кармилския орден, обявена през 1970 г. от папа Павел VI за Църковен учител.

АПРИЛ

2 април 2005 г. - 10 години от блажената кончина на свети Йоан-Павел II, Римски първосвещеник.

16 април 1925 г. - „Озверени престъпни чедра на Майка България“ вдигат във въздуха с адска машина красивата катедрала „Света София“. Убити са 150 души, а над 500 са ранени.

19 април 2005 г. - кардинал Ратцингер е избран за Римски папа, като приема името Бенедикт XVI.

МАЙ

1 май 1950 г. - отец Роберт Прустов, енорийски свещеник на конкатедралния храм „Свети Йосиф“ - София, е задържан от ДС с обвинение за противонародна дейност.

8 май 2010 г. - в катедралния храм „Свети Лудвиг“ - Пловдив, монахът

Годината 2015

конвентуалец Венцислав Николов е ръкоположен за свещеник.

18 май 1920 г. - преди 95 години в полския град Вадовице е роден Карол Войтила, бъдещият папа Йоан-Павел II.

23 май 1935 г. - преди 80 години по покана на екзарх Кирил Куртев от Истанбул пристигат четири сестри кармилитки, които основават в София първата в света кармилска обител от източен обред.

ЮНИ

5 юни 2010 г. - свещеническо ръкоположение на Йоан от Кръста и Божието милосърдие - първи българин босоног кармилитан в историята на кармилския орден.

ЮЛИ

2 юли 1985 г. - по случай 1100-годишнината от смъртта на свети Методий папа Йоан-Павел II представя енцикликата *Slavorum Apostoli*, посветена на просветителската мисия сред славянските народи на Солунските братя Кирил и Методий.

16 юли 2010 г. - полагагане на тържествени вечни обети от сестра Йоанна Кръстна на Младенеца Исус, кармилитка.

АВГУСТ

6 и 9 август 1945 г. - бомбите над Хиросима и Нагазаки откриват атомната ера в историята на човечеството.

16 август 1815 г. - в селцето Бени, община Кастелнуово, Северна Италия, е роден свети Йоан Боско - основател на Обществото на отците салезиани с мисия за християнско възпитание на младежта, утрешни почтени граждани.

21 август 1870 г. - преди 145 години епископ Рафаил Попов, приемник на архиепископ Йосиф Соколски, отива на поклонение в „Ла Салет“ и посвещава България на Дева Мария, Майка и Царица на българския народ.

СЕПТЕМВРИ

2 септември 2000 г. - 15 години от свещеническото ръкоположение на Стефан Манолов.

3 септември 2000 г. - папите Пий IX и Йоан XXIII са провъзгласени за блажени.

5 септември 1965 г. - монахът успенец Методий Стратиев е посветен в

епископско достойнство от папа Йоан XXIII в служение като екзарх на източнообредната Католическа църква в България.

8 септември 1990 г. - сестра Мария-Тереза на Светата Евхаристия полага първите си обети като монахиня от Ордена на Пресвета Богородица Кармилска.

16-19 септември 2010 г. - при посещението си във Великобритания папа Бенедикт XVI провъзгласява кардинал Джон Хенри Нюман за блажен.

28 септември 1895 г. - преди 120 години почива ревностният католик и велик учен Луи Пастър, открил редица ваксини против заразни болести.

ОКТОМВРИ

7 октомври 1950 г. - блажена Майка Тереза основава в Индия Конгрегацията на мисионерките на милосърдието, които откриват мисия в България след демократичните промени.

9 октомври 1845 г. - англиканският пастор Джон Хенри Нюман приема католическата вяра - акт, определен от английския премиер Уилям Гладстон (1809-1898) за „най-великата победа на Римската църква след Реформацията“.

18 октомври 1775 г. - 240 години от кончината на свети Павел Кръстни, основател на Конгрегацията на отците пасионисти, поели през 1789 г. духовното служение на католиците в Никополска епархия.

23 октомври 2005 г. - в Хисаря, квартал Миромир, е осветена енорийската черква „Светото семейство от Назарет“.

25 октомври 1930 г. - 85 години от венчавката в Асизи на цар Борис III и принцеса Джована Савойска.

26 октомври 1975 г. - отец Васко Сейреков от Пловдив получава епископско достойнство като духовен ръководител на Никополската епархия.

28 октомври 1965 г. - II ватикански събор приема декрета *Nostra Aetate* („В нашето съвремие“), с който Католическата църква представя в нова светлина отношението си към еврейския народ - „обект не на порицание и подозрение, а на уважение, любов и надежда“, както го определила папа

Павел VI.

НОЕМВРИ

15 ноември 1415 г. - синодът в гр. Новогрудск, съставен от литовски князе, епископи и игумени, избира Григорий Цамблак за митрополит на светата Киевска църква и на цяла Русия.

16 ноември 1900 г. - 115 години от рождението на Никополския епископ Евгений Босилков, мъченик за вярата, обявен за блажен на 15 март 1998 г. от папа Йоан-Павел II.

21 ноември 1880 г. - 135 години от смъртта на отец Емануел д'Алзон, основател на Обществото на отците успенци и на сестрите облатки успенки. България е първата страна в света, в която те развиват добротворната си дейност за прослава на Христовото благовестие.

ДЕКЕМВРИ

8 декември 1965 г. - папа Павел VI закрива II ватикански събор.

11 декември 1925 г. - папа Пий XI установява за цялата Църква празника Христос Цар.

13 декември 1545 г. - в гр. Тренто, Италия, е открит Църковен събор с цел да се противодейства на протестантските своеволни тълкувания на Светото писание, вярата и тайнствата.

17 декември 2000 г. - майка Блажена Кръстна, игуменка на първата в света кармилска обител от източен обред, се преселва във вечността.

18 декември 1860 г. - преди 155 години част от българския народ се присъединява към Римската църква.

23 декември 1595 г. - преди 420 години на среща между представители на Киевска Рус и папа Климент VIII (1592-1605) е установено присъединяването на Украйна към Римската църква - акт, известен в историята като Брестката уния.

25 декември 800 г. - 1215 години от провъзгласяването на Карл Велики в базиликата „Свети Петър“ за император на Западната Римска империя, с което е открита нова страница в историята на Църквата и света.

28 декември 1850 г. - преди 165 години отец Емануел д'Алзон и четирима негови събрата основават Обществото на отците успенци, чиято основна мисия е посветена на борбата за установяване на Христовото царство на земята.

31 декември 1980 г. - свети Йоан-Павел II в апостолическото възвание *Egregiae virtutis* провъзгласява светите братя равноапостоли Кирил и Методий за съпокровители на Европа.

Иван ТЕОФИЛОВ

Естествен е големият интерес, който предизвиква появата на всяка нова папска енциклика, тъй като едно такова папско послание на Римския понтифекс, посветено на определени доктринални, морални или социални проблеми, е насочено към много широк кръг адресати - към епископата на Католическата църква и чрез него към всички вярващи. Често обаче - имаме прекрасни примери за това през XX в. като посветената на световния мир енциклика на папа Йоан XXIII *Racem in terris*, преведена вече на български език и станала обект на научни форуми, организирани от многоуважаемата Българска академия на науките, тези послания имат за тема глобални, общосветовни проблеми и са отправени към цялата световна общественост - към всички „хора с добра воля“, ако използваме термина от Евангелието според Лука (Лк. 2, 14). Огромният интерес, както и отзвукът не само в църковните среди, но и сред световната научна общественост и сред хората, заинтересувани от екологичните проблеми и бъдещето на планетата, поставя сред тези значими документи и подписаната на 24 май и публикувана на 18 юни 2015 г. втора енциклика на папа Франциск, получила названието си според установената практика от първите думи (*incipit*) на своя текст: *Laudato si'*. Тези думи папата взема от известната творба на свети Франциск от Асизи „Песен на творенията“, датирана от 1226 г. - най-древното известно поетично произведение в историята на италианската литература, което е вдъхновена възхвала на Твореца, проявяващ същността си на Бог - Любов чрез Своите творения: „*Laudato si', mi Signore, per nostra sorella Madre Terra, la quale ci dà nutrimento e ci mantiene...*“ („Хвала на Тебе, мой Господи, за нашата сест-

Духовните измерения на екологичния проблем

(според енцикликата *Laudato si'* на папа Франциск)

ра - майката земя, която ни храни и поддържа...“). Вдъхновени от своя основател, мнозина представители на францисканската традиция в богословието ще свържат познанието на близостта на Бог със „следите“, които Създателят оставя във и чрез Своите творения, които заради това трябва да бъдат пазени и почитани. Когато бе избран на престола на свети Петър на 13 март 2013 г., кардинал Хорхе Марио Бергольо взе за свое име именно името на Светеца от Асизи, на „тази очарователна и привлекателна личност“ (увод, стр. 7-8), негов „водач и вдъхновение“, както сам ще го определи в своята енциклика, „който ни сочи колко е неделима връзката между грижите за природата, справедливостта за бедните, посветеността на обществото и вътрешния мир“. Още тогава сред едни от първите му думи като папа чухме следното: „Призванието да пазим средата не засяга единствено нас, християните; измерението му ни предшества и е чисто и просто човешко, засяга всички опазването на цялото творение, както ни учи книгата Битие и ни показва свети Франциск от Асизи.“ От самото начало на своя магистериум папа Франциск ще излага това библиейско виждане - че природата, хората и околната среда са свързани помежду си, че в целостта му и в отношенията между живите същества се изразява хармонията на творението, което е дар Божий. Своя систематичен вид този магистериум ще получи в енцикликата *Laudato si'*, посветена на „грижата за нашия

общ дом“ - планетата, която е обект на нашия интерес днес. Новото в тази енциклика е също, че за пръв път в историята на Църквата темата за опазването на околната среда е основна в документ от такъв ранг, с което „става част от корпуса на социалното учение на Църквата, за да ни помогне да разберем остротата и спешността на предизвикателството, пред което сме изправени“, както пише папата в увода (стр. 10). Отделни елементи и акценти, свързани с тази тема, вече присъстват в църковния магистериум, като започнем със споменатата енциклика на Йоан XXIII *Racem in terris* от 1963 г., която отрича войната и отправя призив за мир, после преминава през осмислянето на екологичната криза от папа Павел VI като „трагична последица“ от безконтролната човешка дейност и стигнем до много сериозния принос за осмислянето на проблема в учението на непосредствените предшественици на папа Франциск - Йоан-Павел II и Бенедикт XVI. Енцикликата *Laudato si'* в своята уводна част обобщава казаното от тях - особено тематизирането на екологичния въпрос, който Йоан-Павел II свързва с консуматорството и с онова, което нарича „антропологическа грешка“ на нашето време - грешката на човека, открил способността си да променя света чрез своя труд, но забравил, че

природата е „дар Божий“ (енциклика *Centesimus Annus* от 1991 г.); вместо да развива призванието си на сътрудник на Бог в творческото Му дело, човек подменя Бог със себе си и като резултат предизвиква бунт на природата, която повече тиранизира, отколкото управлява (по време на папирското си посещение във Филипините през януари т.г. папа Франциск произнесе в този отражение на моралната криза: „Бог прощава винаги, хората - понякога, а природата - никога. Ако ти й удариш плесник, тя ще ти го върне“). За Йоан-Павел II екологичната криза е отражение на моралната криза; затова разрушаването на околната среда е грях, защото разрушава връзката на човешките същества между тях самите и със земята. Така екологичната криза има вече не само научни и технологични, а и морални измерения (енциклика *Evangelium vitae*, 1995). Цитиран е и приносът на Бенедикт XVI, особено много развит и задълбочил екологичното учение на предшествениците си в своята енциклика *Caritas in veritate*, 2009 и в други свои документи, в които предупреждава, че злоупотребата с творението започва тогава, когато човекът не вижда нищо друго освен себе си. Папа Франциск не пропуска да отбележи и направеното в областта на екологията от константинополския патриарх Вартоломей, потърсил етичните и духовните корени на проблемите с околната среда и призовал християните да „възприемат света като тайнство на общението, като начин на споделяне в глобален мащаб с Бог и с ближните. Докато „престъплението срещу природния свят е грях към самите нас и грях към Бог“.

Папа Франциск следва пътя, извървян от неговите предшественици, по отношение на околната среда и екологията, но пръв обобщава тази многообразна и обширна проблематика в подобен авторитетен документ на магистериума, какъвто е енцикликата. Нов е и методът на написването й, свързан с консултации с местните Църкви и с възможността епископите да се произнесат по текста и да дадат приноса си за изработването на текста. Също така папата говори за „интегрална екология“, чиято цел е да интегрира социалното с екологическото и духовното - както видяхме вече, то присъства в учението на предишните папи, но с настоящата енциклика вече е част от официалния магистериум на Църквата. Знаменателно е, че папата говори за „една-единствена любов“, което означава, че не може да се отдели любовта към хората от любовта към природата, да се гледа на тях като на по-висша и по-низша любов. Да бъде обичан Бог, ближния и земята с нейните творения, е израз на една-единствена любов.

Изключително важна според мен за възприемането на това учение за „единствената любов“, за взаимната връзка

между човека и творенията и на екологията с духовното и социалното е втората от шестте глави, на които е разделена енцикликата. „Евангелие на творението“ е нейното заглавие и в преамбула папата посочва необходимостта в този документ, адресиран не само към християните, но и към „всички хора с добра воля“, да присъства такава глава: „Все пак науката и религията с техните различни подходи към разбирането на реалността могат да встъпят в интензивен диалог, който да бъде ползотворен и за двете“, пише папа Франциск. А вярата може да предложи на християните, както и на вярващите от други религии, сериозна мотивация за защита на природата. „Християните разбират, че тяхната отговорност в рамките на Творението и задълженията им към природата и Твореца са съществена част от тяхната вяра“, цитира папата своя предшественик Йоан-Павел II. А за човечеството и света е по-добре, ако вярващите приемат като свой дълг екологичното посвещение, което произлиза от тяхната вяра.

Централно място в тази глава на енцикликата, посветена на богословието на творението, заема анализът, който папата прави на старозаветната книга Битие, в чието начало е предаден Божият промисъл за сътворението на света и човека. „Видя Бог всичко, което създаде, и ето, беше творде добро“ (Бит. 1, 31). На фона на това съвършенство на творенията, сътворени с любов, е разказът за сътворението на човека като мъж и жена, по Божий образ и подобие, получил изключителното достойнство на личност, породена от Божия промисъл. Човекът, създаден като венец на творението, е в тясна връзка с Бог, своя Творец, с другия човек - своя ближия, и със земята - със средата, в която е поставен да живее и която му е поверена от Бог. Тези връзки, изграждащи хармонията във вселената, биват разкъсани поради греха на човека, пожелал да заеме мястото на Бог. Грехопадението - бунтът на човека срещу Божията воля, води дотам, че на мястото на хармонията настъпва конфликт между човека и неговата природна среда, която той започва да унищожава, но и между самите хора, израз на което са войните, потисничеството и бедността.

Човекът не е Бог, подчертава папата. Земята е на нейния Творец и човешките същества, надарени с разум, имат отговорност към нея. Библията отхвърля всеки тираничен антропоцентризм, лишен от грижа за другите творения. В библиейската традиция думата „творение“ има по-широк смисъл от думата „природа“ - тя изразява замисъла на Бог, според Когото всяка твар има собствена ценност и значение. Природата, сочи папа Франциск, се разглежда като система, която може да бъде изследвана, разбираана и контролирана, докато творението може да бъде разбирано само като дар на Отца и като реалност, осветена от любовта, която ни призовава към всеобщо общение. Всяко същество има своя функция и нищо не е безполезно.

Отец Страхил КАВАЛЕНОВ
(Следва)

Научна конференция в БАН, посветена на енцикликата *Laudato si'*

Представен бе и българският превод на папския документ

От стр. 1

България, и монс. Петко Христов, Никополски епископ, президент на „Каритас - България“. Монс. Христо предаде и поздрав от страна на папския нунций монс. Пекорари, възпрепятстван да вземе участие поради служебни задължения. Той акцентира върху основния въпрос, засегнат в енцикликата: „Какъв свят искаме да оставим на децата си?“ Апостолическият екзарх показа и първите бройки от българския превод на енцикликата, издание на Католическата апостолическа екзархия. От своя страна монс. Петко обрна внимание на факта, че *Laudato si'* е адресирана не само до католиците, а до „всички хора с добра воля“. Според него „приемането на другия, солидарността и безкористната любов дори към враговете“ трябва „да направлява делата и да вдъхновява сътрудниците на всички каритативни организации, включително на „Каритас“, особено през Годината на милосърдието“.

Въведение в темата направи д-р Кирил Карталов, съвет-

ник на председателя на БАН и член на Папския комитет за исторически науки, който подчерта, че силата на науката и религията могат да подпомогнат човечеството да реши не само екологичната, но и моралната криза в света. Д-р Карталов беше също така модератор, а и основен организатор на събитието.

С научни доклади за духовните, философските, икономическите, социалните и културните измерения на екологичния проблем в световен мащаб и в България участваха отец Страхил Каваленов, енорийски свещеник в Велико Търново, и екип от учени от БАН: проф. Румяна Стоилова, директор на Института за изследване на обществата и знанието, проф. Веселин Петров, зам.-директор на Института за изследване на обществата и знанието, проф. Митко Димитров, директор на Института за икономически изследвания, доц. Анна Ганева, директор на Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания.

Интересен, съвременен и нестандартен прочит на

9 ИСТИНА
VERITAS
Брой 1 (1506)
януари 2016 г.

Laudato si' представиха Деница Петрова от Greenpeace България и арх. Любо Петров, директор на One architecture week.

Форумът завърши с представянето на българския превод на енцикликата от преводача д-р Момчил Методиев и редактора д-р Тони Николов от фондация „Комуниас“. Богословската редакция е дело на отец Петко Вълв от Апостолическата екзархия. Момчил Методиев говори за образа на папа Франциск в българското общество, както и за същността на енцикликата, „един по-скоро поляризиращ документ, с който Светият отец застава на страната на бедните и неоправданите“. Беше подчертан икуменичният аспект, свързан със сътрудничеството с вселенския патриарх Вартоломей, наричан още Зеления патриарх.

В заключение д-р Карталов съобщи, че изказванията на всички участници ще бъдат преведени и издадени, за да бъдат представени лично на папа Франциск.

Ива МИХАЙЛОВА

На гости на банатските българи в Румъния

Етническите българи вече са навсякъде по света. Що се отнася обаче до българите, разселени в най-близките до родината ни държави, в историята четем за диаспорите на бесарабските, банатските и българите от Сърбия. Те са отколешни заселници в тези земи. Голямото мнозинство от тях са православни, а банатските българи са преобладаващо римокатолици. Румънската католическа диаспора се оказва най-компактна. Банатчаните поддържат там своя езиков български диалект, изпъстрен с чужди думи - немски, маджарски, сръбски. При все че тези хора сигурно се влияят от обичаите на националните държави, в които историческите обстоятелства са ги принудили да живеят, все пак те си остават българи и римокатолици. Живеят заедно, в мир и разбирателство помежду си, защото ги сплотяват вратата им, предаността им към Христовата църква, изразявана по-силно или по-слабо, но винаги присъстваща в живота им. Както отдавна е известно, някои от тях са останали или са се върнали в България, та това е причината териториалната граница да се заличава в мислите и чувствата им

и да се чувстват всички от двете страни на Дунава като едно цяло.

Подтикнати от желанието да се поклоним на българската светиня „Мария Радна“, а не на последно място и да освеем взаимното приятелство и връзки, група от 18 енориаши - мнозинството от които от банатските енории в Северна България, водени от енорийския свещеник на Бърдарски геран отец Койчо Димов, тръгнахме за Румъния на 19 ноември през нощта. Нямам банатски родови корени, но съм свързана отчасти с банатските българи - преди години изследвах тяхната църковна музика и събрах много религиозни песни там, та съм възхитена от тяхната духовна чистота и набожност. Така се озовах в групата за Румъния.

През втория Дунав мост пътуването вече не е проблем - в съседна Румъния се стига бързо. Така неусетно стигнахме Винга въпреки краткото обръкване на пътя, заради което пътуването ни малко се удължи през безкрайните равни румънски поля.

Центърът на Винга приятно ни изненада с чистия и добре поддържан парк, от двете страни на който се намират

кметството, старото училище и красивата винганска катедрала, голяма колкото или дори повече от софийската „Свети Йосиф“. Архитектурният модел черква, училище, кметство в близост - както е познат в почти всички европейски страни - е спасен и тук. Неоготическата катедрала носи името „Света Троица“ и е построена в периода 1890-1892 г. със средства на българите, живеещи в градчето. Проектът е дело на Едуард Райтер от Виена. Широчината на храма е 32 м, дължината - 62 м, височината - 30 м, а височината на камбанариите е 65 м. Катедралата има девет олтара, чието художествено изпълнение е на Йозеф Рунгалдиер от Тирол. Органът е инсталиран в 1914 г. от фирмата „Вегенщайн и син“. Той притежава 30 регистъра, а проспекът му наброява 1800 тръби, лабиални и езикови. Има възможности за комбинации, както и педал за регулиране на динамиката, който отваря и затваря шлюзите. Над широката олтарна абсида има надпис *Ad maiorem Dei gloriam* - „За по-голяма Божия слава“.

Майя ХИЛДЕГАРД
(Следва)

Юбилейна година в Софийско-Пловдивската епархия

От стр. 5

Извънредната юбилейна година на милосърдието. Той сподели още, че за него това е петата света година, която преживява, откакто се е родил. Казано бе още, че Светата година е възможност за получаване на особени благодати или дарове

10

ИСТИНА
VERITAS

Брой 1 (1506)
януари 2016 г.

от Бог чрез Църквата, чрез застъпничеството на блажената Дева Мария и нашите свети покровители. Апостолическият нунций говори и за значението на преминаването през вратата - влизаме в храма, за да поискаме прошка за нашите грехове от Бог, Който да ги покрие със Своето милосърдие. Приближаваме се към Него - разкаляме се и в дух на покаяние се ангажираме да живеем обновен живот на вяра, надежда и любов в рамките на Католическата църква, която има своите отворени врати за света. Също така след като сме получили

милосърдие от Бог, ние отваряме врата на нашето сърце с милосърдно отношение към нашите братя. Той призова да се опитаме да живеем тази света година на милосърдие в общение с папа Франциск, с Римската църква и чрез нея с местните църкви на цялата Католическа църква, разпространена по целия свят. В този дух бе и призивът да се молим за нашите братя от всяка раса и религия. Вярващите получиха и апостолически благослов, даден от Светия отец чрез апостолически нунций.

Жана СТОЕВА

Бележки от поклонничеството във Франция

(Продължава
от миналия брой)

II. На път към обичаните светци. Малко изкуство

Докато чакахме неделното богослужение да свърши, за да се проведе нашето, Юлиан - нашият организатор и ръководител на поклонничеството - ни показа семинарията, където е учил и завършил: нова сграда с модерна архитектура, с голяма черква, библиотека и както разбрахме с всички удобства за нормално провеждане на учебния процес. В същата семинария е учил и нашият млад отец Йоан-Милен.

Има и още една връзка на свети Жан-Мари Виане с България. Както разказаха Маргарита и Стефан Папукчиеви, с чудното съдействие на светеца те са успели да намерят документи с огромна стойност относно книгата „История на енория „Свети Йосиф“ в Казанлък“ в момент, когато е било почти ясно, че търсенето е безсмислено. Книгата е с автори Иван Папукчиев, KdB, архимандрит Петър Немец, SDB и инж. Стефан Папукчиев, KdB. Като знак за благодарност за небесното съдействие братът и сестрата Папукчиеви подариха книгата в Арс.

Когато пристига в Арс, Жан-Мари Виане заварва там стара черква от времето на папа Сикст IV. Тя е датирана от XII в. Между 1820 г. и 1840 г. черквата обрства със странични олтари, от които важна е капелата на света Филомена и капелата Ессе Ното. Той е почитал особено света Филомена, за чиито живот и сподвижничество научава от Полин Жерико и веднага пристъпва към създаване на олтар, посветен на нея. Всъщност свещеникът от Арс разширява старата черква - това се счита като втори етап в изграждането на базиликата.

Жан-Мари Виане отива и подалеч - той желае да се построи нова, голяма черква в чест на света Филомена. Плановете за новия храм са възложени на архитект Пиер Боса (1814-1888), същият е и архитект на Фурвиерата. Строителните работи започват след смъртта на свети Виане. Всичко в черквата е направено със скъпи строителни материали. Според вижданията на Боса колкото по-високо се издига куполът на храма, украсен с всевъзможни скулптури и богато оцветени фрески, толкова по-лесно душата ще се издигне до Бог. Тази трета черква е съединена със старата и осветена на 4 август 1885 г. В началото на XX в., на 8 януари 1905 г., когато Жан-Мари е беатифициран, са прибавени още две странични капели; в едната са тленните останки на покойния Виане, както ги виждаме и днес - той е положен, облечен в свещеническите одежди в стъклена камера. Тези две капели са дело на последователя на Боса - Перин, и са окончателно завършени в 1910 г.

След богослужението в базиликата посетихме къщичката, в която е живял светецът. Там обстановките в стаите са абсолютно запазени - скромни, бедни стаи, само с най-необходимото. А зад базилика-

та се намира капелата, в която е сърцето на свети Жан-Мари Виане, канонизиран на 31 май 1925 г. Тази капела е построена в 1930 г. Архитектите й са двама - Пиер и Габриел Мортам.

Зад базиликата се вижда скромна постройка с капела, наречена Провиденс. В 1824 г. тук е открито училище, ръководителка на което става госпожица Катерина Ласан (1806-1883). По-късно то става дом за сираци.

В края на нашето поклонничество посетихме и град Анси, забележителен с присъствието и дейността на свети Франциск Салски и Жана дьо Шантал. За съжаление там не намерих книги на немски език за историята на черквата и за светците.

Анси е неголям град, отстои на 32 км от Женева и е разположен на северния бряг на езерото Анси. Градът възниква в XI в., а от началото на XIII в. е столица на Женевското графство. В Женева се установява властта на местния епископ, затова графовете напускат града и се заселват в Анси. В 1401 г. Женевското графство е присъединено към Савоя и Анси става център на провинция Женевоа. След като в 1535 г. калвинистите установяват контрол над Женева, католическият епископ се премества в Анси и градът става център на Женевския диоцез до закриването му през 1801 г. От 1822 г. е седище на новосъздаден Ансийски диоцез. Между 1792 и 1814 г. Савоя е анексирана от Франция и Анси става център на новосъздадения департамент Горна Савоя.

За свети Франциск Салски има много документи. Тук само ще припомним, че той е бил и журналист, и писател, и прекарал проповедник. В смутното време, когато Протестантската църква е особено силна в споменатия регион, светецът успява да върне в католическата вяра много протестанти и дори някои строги калвинисти.

В същата местност живее и светицата Жана дьо Шантал, която заедно със свети Франциск Салски създава манастира на сестрите визитинки. Оказва се, че светецът е посещавал много места в града. Така например в началото на старата част на града е черквата „Свети Франциск“, осветена от светеца в 1617 г. Реставрирана е в 1645 г., по време на революцията е плячкосана, но в XIX в. е отново реставрирана. До революцията мощите на Франциск Салски и Жана дьо Шантал се пазят в тази черква, която е съединена с Визитинския манастир; по-късно той се премества до базиликата, извън града.

В града има също един замък - на херцозите Фон Немур. Замъкът е посещаван от свети Франциск Салски в 1600 г. по повод една писмена молба за благоволение на католиците от областта Гекс при Хайнрих IV. Когато Лудвиг XIII и Ришельо заемат замъка в 1630 г., той е обитаван от брата на светеца Лудвиг.

В околностите на Анси е построена голяма базилика между 1922 и 1930 г. В главния й

На стр. 11

Защо си сам?

Един човек отишъл на небето. Но на самия праг срещнал Бог, Който погледнал над рамото му и попитал: „Защо си сам?“

Наистина е страшно да си сам, но попитал ли си сам себе си защо е така? Защо толкова лесно се затваряме за другите? Защо живеейки толкова близо до другите, не ги познаваме, а и не искаме да ги познаваме? С нас към небето вървят всички добри дела, усмивки, приятелски жестове, топли думи... Вярваш ли в това?

„Давайте и ще ви се даде!“

Исус Христос

„Ако искаш да разсмееш Господ, разкажи му за планетите си.“

Пословица

„Да обичаш, значи да намериш в щастieto на друг своето собствено щастие.“
Готфрид Вилхелм Лайбниц

„Пътят към къщата на приятел никога не е дълъг.“

Датска поговорка

Жици

Има много жици. С различни цветове. На много места. Имат будилници. Стават и пътуват. Оплитат се. Пият ка-

фе. Работят. Пазаруват. Лежат в болници. Някога ги режат. Правят възли (когато се обичат).

Така човечеството изглежда като един красив килим. Понякога жиците дават накъсо, изгарят и правят дупки в килима.

Но Господ ги изцеришава!

Колко лесно е да прекъснеш нещо, сякаш си скъсал някаква жица! Но не е лесно да свържеш жиците отново! Учи се повече да свързваш, отколкото да унищожаваш! Бъди добър майстор на хубави връзки - чисти и добри!

„Надеждата е нещо добро, може би най-доброто от всичко на света. А нищо добро не умира! Въпросът е дали да се вкопчиш в живота или в смъртта.“

„Изкуплението Шоушенк“
„Някъде има някой, който мечтае за твоята усмивка и в твоето присъствие открива смисъла на живота си, така че когато си сам, помни това - някой някъде мисли за теб.“

Коледни картички

Веднъж Карл, едно малко момче, решило да направи по една коледна картичка за все-

ки съученик. Майката започнала да му обяснява, че това отнема много време и че няма да успее. Тя се притеснявала също как ще реагира съучениците му на този специален жест.

Карл майсторил три седмици картичките и успял.

Връщайки се от училище, след като раздал коледните картички, викал: „Никого, никого, никого... никого не забравих.“

Тогава майката разбрала, че за сина ѝ е било важно да не забрави никого!

Колко е важно да не забравиш именния или рождения ден на близките! Колко е хубаво и другите да не забравят твоите празници! Защо толкова често се заблуждаваме и не искаме да обърнем внимание на обикновените неща... Те са толкова елементарни, но толкова красиви! Не забравяй за никого!

„Трагедията на живота не е в това, че свършва толкова скоро, а че чакаме толкова дълго, за да го започнем.“

Уилям Джеймс
„Един грам практика струва повече от цял тон с проповеди.“

Махатма Ганди
Отец Михал ШЛАХЦЯК, ОВ
Из „Чуто и предадено нататък“

Да победим безразличието...

От стр. 5

още е в сила в някои държави, и „да се прецени възможността за амнистия“. „Държавите също са призвани да направят конкретни жестове и

смели действия в полза на най-уязвимите в обществото като затворниците, мигрантите, безработните и болните“. Относно лишените от свобода папата пише, че „в много слу-

чаи спешно се налага прилагането на конкретни мерки за подобряване условията на живот в затворите, със специално внимание към лишените от

На стр. 12

Бележки от поклонничеството във Франция

От стр. 10

кораб непосредствено пред президентския отляво виждаме два реликвариума: отляво - с мощите на свети Франциск Салски, отдясно - с тези на света Жана дьо Шантал. Реликвариумите представляват метални отливки на лежащите светци така, както в Средновековието са ги поставяли върху гробовете на видни личности.

Катедралата има една кула - камбанария над нартекса. Високата ѝ част е шестоъгълна, с малки полукръгли прозорци с колони на всяка страна, а отгоре двойки също полукръгли отвори. Върху 12 мраморни колони отделят централния кораб от двата странични.

На олтарата виждаме голямо мозаечно пано, което представлява разпънатия Христос, заобиколен от ангели, над Него Бог Отец, придържащ хоризонталните рамена на кръста, а в средата гълъб - Свети Дух. Най-отдолу две ангелчета събират кръвта на Исус. Лицеизразът на Исус е преизпълнен с болка, но и с мир. В дясната страна е дарохранителницата, а над нея е изобразено Дървото Иисево.

Манастирът на визитинките, който е зад базиликата, е строен в 1911 г. В света има 165 манастира от тази конгре-

гация, чиято основна къща е намиращата се тук.

В Анси имахме време за разходка из стария град. Тук има много храмове и е невъзможно за половин ден да се обиколят всичките. Градът е живописно разположен сред канали от езерото и прилича на холандския град Делфт, който също е на канали. Казвам Делфт, а не Венеция, защото във Венеция всичко е по-колосално, по-просторно. Там каналите са по-широки. Разбира се, Анси се отличава много от Делфт - тук всичко е по-ведро, окъпано в слънчева светлина, с много цветя. Няма и следа от холандската мрачнина.

Изключително приятно бе да се посети плажът на езерото. След жаркия ден плуване в следобедните часове в прохладните води на езерото ми дойде съвсем на място. Водата е чиста, а плажът е на трева, има само малка ивица пясък, преди да се влезе в езерото.

Вечерта пренощувахме в центъра „Йоан ХХІІІ“. От прозореца на стаята си имах чудна гледка - езерото с кварталите около него и планината. А на сутринта потеглихме вече към Верона. Спряхме за почивка и за снимки, фотографирахме връх Монблан в далечината, цял в облаци, минахме и през тунела под планината, дълъг 11,600 км. Този тунел е открит в 1965 г.

След 2-3 часа ето пак изненада. Пристигаме в Борго Манеро, вече в Италия, и там ни посреща свещеникът на енорията Джан Карло - познат на

отец Петко. А в енорията подготвили обилен обяд за нас. Приказки, песни, поздравления, връчване на подаръци - всичко както си му е редът. Накрая дълга раздяла - не ни се тръгваше.

Във Верона имахме много малко време за разглеждане на града - една късна вечер и 2-3 часа сутринта. Групата се раздели - едни тръгнаха към Арена ди Верона, други към централния стар площад от времето на Ренесанса, към къщата на Жулиета. На следващата сутрин аз и сестрите отидохме в Сан Дзено. За втори път влизам там след двадесетина години. Искаше ми се да видя и други черкви, но нямаше време. За разглеждане на Верона един ден дори не е достатъчен, що остава за часове.

По пътя към София - пак молитви и песни, благодарности на Юлиан за добре организираното поклонничество, благодарности на шофьорите. Микрофонът минаваше в различни ръце. Отец Койчо прочете послание на свети Йоан-Павел II до епископа на Гренобъл Луи дьо Фо от 6 май 1996 г. във връзка със 150-годишния юбилей от явяването на Дева Мария в Ла Салет.

Девет дена бяхме щастливи да се радваме на свети места, изкуство и природни красоти. Винаги обгърнати от Божията любов и закрила. Както свети Жан-Мари Виане казва: „Единственото щастие, което притежаваме на земята, е да обичаме Бог и да знаем, че Господ ни обича.“

Майя ХИЛДЕГАРД

**ЧАСТ ТРЕТА
Животът в Христос**

**Раздел първи
Призванието на човека:**

Живот в Духа

Първа глава

**Достойнството
на човешката личност**

Член 8

Грехът

II. Определението за грях

1849 Грехът е провинение срещу разума, истината и чистата съвест. То е нарушение на истинската любов към Бога и към ближния поради порочната привързаност към някои блага. Той накарва човешката природа и нанася ущърб на човешката солидарност. Определя се като „деяние, говорене или желание, противно на вечния Закон“ (SANCTUS AUGUSTINUS, Contra Faustum manichaeum, 22, 27: CSEL 25, 621 (PL 42, 418); вж. SANCTUS THOMAS AQUINAS, Summa theologiae, 1-2, q. 71, a. 6: Ed. Leon. 7, 8-9).

1850 Грехът е оскърбление спрямо Бога: „Пред Тебе, пред Тебе едничкия съгреших и лошо пред Твоите очи извърших“ (Пс. 50/51, 6). Грехът възстава срещу Божията любов към нас и отклонява сърцата ни от нея. Както първородният грях е едно непослушание, бунт срещу Бога, с желание да станем „като богове“ (Бит. 3, 5), знаещи и определящи доброто и злото. Грехът по такъв начин е „себелюбие до презрение на Бога“ (SANCTUS AUGUSTINUS, De civitate Dei, 14, 28: CSEL 40/2, 56 (PL 41, 436)). Чрез това надменно превъзнасяне на себе си грехът е диаметрално противоположен на послушанието на Исуса, Който извърши спасението (Вж. Фил. 2, 6-9).

1851 Именно в страданието, където милосърдието на Христос ще го победи, грехът проявява най-много силата и многообразието си, неверието, убийствената омраза, отхвърлянето и подигравките от страна на водачите на народа, малодушието на Пилат и жестокостта на войниците, предателството на Юда, толкова тежко за Исус, отричането на Петър и изоставянето от учениците. Но в самия час на мрака и на Княза на този свят (Вж. Иоан. 14, 30) саможертвата на Христос тайно става изворът, от който ще блика непресъхваща прошката за нашите грехове.

III. Различните грехове

1852 Има множество различни грехове, които Писанието изброява на много места. Посланието до Галатяните противопоставя делата на плътта и плодовите на Духа: „Делата на плътта са известни; те са: прелюбодейство, блудство, нечистота, разпътство, идолослужение, магии, вражди, свади, ревнования, гняв, разпри, разногласия, ереси, завист, убийства, пиянство, срамни гощавки и други такива; отнапред ви казвам, както и по-преди ви казвах, че които вършат това, няма да наследят царството Божие“ (Гал. 5, 19-21) (Вж. Рим. 1, 28-32; 1 Кор. 6, 9-10; Ефес. 5, 3-5; Кол. 3, 5-9; 1 Тим. 1, 9-10; 2 Тим. 3, 2-5).

1853 „Както при всяко човешко деяние, различаваме греховете според обекта им или според добродетелите, на които се противопоставят, или по излишъка и недостига, или според заповедите, на които те се противопоставят. Можем да ги подредим съобразно това дали те се отнасят до Бога, до ближния или до самия себе си; могат да се разделят на духовни и плътски, или още на грехове с мисли, думи, дела или бездействия. Грехът, според учението на Спасителя, се корени в сърцето на човека, в свободната му воля: „От сърцето излизат зли помисли, убийства, прелюбодейния, блудства, кражби, лъжесвидетелства, хули: това осквернява човека“ (Мат. 15, 19-20). В сърцето пребивава също любовта, начало на добрите и чистите дела, които грехът нанасява.

**IV. Тежестта на греха:
смъртен и простителен грях**

1854 Трябва да преценяваме греховете според тежестта им. Разграничението между смъртен и простителен грях, възприето още в Писанието (Вж. 1 Иоан. 5, 16-17), се е наложило в църковното Предание. Това се потвърждава и от човешкия опит.

1855 Смъртният грях разрушава любовта в сърцето на човека чрез тежко нарушение на Божия закон; той отдалечава човека от Бога, Който е негова върховна цел и негово блаженство, като предпочита пред Бога едно нише благо. Простителният грях оставя любовта да съществува, въпреки че я засяга и нанасява.

1856 Смъртният грях, като нарушава в нас жизнения принцип, който е любовта, изисква нова инициатива на Божието милосърдие и обръщане на сърцето, което нормално се осъществява в тайнството Помирение:

Когато волята се насочва към нещо, което само по себе си е противно на любовта, която ни води към върховната цел, поради своя обект грехът става смъртен, ... както, когато е против Божията Любов като богохулството, клетвопрестъплението и т.н. или против любовта на ближния, като убийството, прелюбодейнието, и т.н.“ ... Напротив, когато волята на грешника се насочва понякога към нещо, което е нередно, но не е противно на любовта към Бога или към ближния, като напр. празните думи, безползното присмиване и т.н., тези грехове са простителни (SANCTUS THOMAS AQUINAS, Summa theologiae, 1-2, q. 88, a. 2, c: Ed. Leon. 7, 135).

Из „Катехизис на Католическата църква“

11 ИСТИНА
VERITAS
Брой 1 (1506)
януари 2016 г.

Къде са причините?

В анализите на Католическата църква в България името на архиепископ Марио Рици, считано от 28 февруари 1991 г., т.е. преди 25 години, фигурира като първи апостолически нунций в нашата страна. Това е поводът да се върнем в спомените си за него.

Монс. Марио Рици е роден на 3 март 1926 г. в Сан Джовани, градче до Болоня. През 1948 г. е ръкоположен за свещеник, а през 1982 г. е заместник-секретар на Източната конгрегация, като преди това от 1953 г. работи в службата за Източните църкви. Така той се явява подходящ за изпълнение на отговорната мисия на духовник и дипломат в една предимно православна страна.

Според апостолическия нунций тази мисия се състои в поддържане на отношенията в взаимно уважение с президента на републиката, с парламента и правителството и най-вече специални връзки с местната Католическа църква и естествено с Православната църква. Нищо ново в целите на тази мисия: тя е продължение на мисията, блестящо изпълнена от знаменития му предшественик монс. Анджелио Джузепе Ронкали. Освен това според II ватикански събор Източната и Западната църква са църкви сестри, което означава, че „схизмата между Западната и Източната църква, настъпила през 1054 г. и предизвикана от Константинополския патриарх Михаил Керуларий, е анахронизъм, тъй като причините за това разцепление вече не съществуват“, твърди монс. Рици, отчитайки факта, че „няма

основания в догмите, т.е. във вярата“. За подобно твърдение апостолическият нунций се основава на посланието на апостол Павел до ефесяните: „Един е Господ, една е вярата, едно е кръщението, един е Бог и Отец на всички“ (4, 5-6). След този необорим аргумент монс. Рици задава въпроса: „Какво всъщност означава православен?“ И пояснява: „Православната вяра е вярата, проповядвана на Халкедонския църковен събор, проведен през 451 г. Той определя като нейно откровение, че Исус Христос има две природи - Божествена и човешка. Католиците винаги са приемали доктрината на Халкедонския събор - следователно и те са православни. В литургията ние се проявяваме като православни, както православните - като католици. Нали чрез Символа на вярата православните изповядват вярата в Светата Вселенска, т.е. Католическа и Апостолска църква. Освен това Божиите заповеди, църковните заповеди, тайнствата са еднакво валидни както за Източната, така и за Западната църква. Къде е тогава причината за разцеплението?“, основателно пита монс. Рици. Този въпрос от векове помрачава

посланието на Спасителя Христос за смиреномъдрие, кротост и великодушие, послание, целящо „запазване единството на духа чрез връзките на мира“ (Еф. 4, 2-3).

Историята отбелязва многократни опити за запазване на единството на духа и монс. Рици за краткост припомня църковните събори в Лион през 1274 г. и този във Флоренция през 1439 г. Към тях бихме добавили мисията и на Григорий Цамблак, който по време на църковния събор в Констанц (дн. Германия) на 25 февруари 1418 г. на аудиенция при папа Мартин V (1417-1431) изразява желанието на християните от Рутенския идеомат да се присъединят към Римската църква. Калояновата уния през 1204 г. при понтификата на папа Иннокентий III, както и тази през 1860 г. на част от българите при понтификата на папа Пий IX също са израз на усилията да бъде изпълнена молитвата на Учителя Христос: „Да бъдат всички едно!“ (Ин. 17, 21).

Тези опити настройват монс. Марио Рици да възкликне: „Време е да се помирим и да направим Православно-Католическа църква.“

„Диалогът между братя е започнат и той трябва да докаже, че нищо не ни разделя“, твърди монс. Рици. Безспорно диалогът единствен ще реши богословските спорове и ще ни убеди, че това, което ни обединява, е по-важно от онова, което ни различава. Диалогът между братя ще ни убеди, че християнското семейство е безценен дар, неумолимо застрашаван от вседозволеността на днешното общество. За този дар заслужава да се молим да бъде съхранен, тъй като е дар Божий. С това съзнание Светата Майка Църква ни призовава всяка година и по-специално в дните от 18 до 25 януари да се молим за единението на християните с убеждението, че разделението между Христовите последователи е съблазън за света (Мт. 18, 6-8) и в услуга на богоборческите сили. Ето защо нека не преставаме да си задаваме въпросите: Какво ни разделя? Кой са причините? Защо да не се обединим в единен фронт в защита на християнското семейство?

Иван ГЕОФИЛОВ

Цитираните изявления на апостолическия нунций са взети от негово интервю през 1993 г.

Да победим безразличието...

От сеп. II

свобода в очакване на присъда, имайки предвид възпитателната цел на наказателната санкция и преценявайки възможността да се включат в националните законодателства алтернативни наказания за изтърпяване на присъдата“.

Папата приканва и към „пресмисляне на законодателствата, засягащи миграциите, за да бъдат вдъхновени от желанието за приемане, зачитане на взаимните задължения и отговорности, които могат да улесняват интеграцията на мигрантите“. Папата настоява за „специално внимание“ към условията за престой на мигрантите, припомняйки, че „незаконността застрашава да ги въввлече в криминална дейност“. Франциск отправя апел към държавните отговорници да извършат „конкретни стъпки за бедните братя и сестри, които страдат, лишени от

труд, земя и дом“. „Мисля за създаването на достойни трудови места, пише папата, за да се премахне социалният бич на безработицата, която засяга много семейства и младежи с тежки последствия за социалната целокупност.“ Той настоява и за „специално внимание“ към жените, които „за съжаление все още са дискриминирани в трудовата област“ и за „някои трудови категории, чиито временни и опасни условия или възнаграждение не отговарят на важността на социалната им мисия“. „Призовавам към ефикасни действия за подобряване живота на болните, като бъде гарантиран на всички достъп до медицинските грижи и необходимите лекарства за живот, включително и домашни грижи“, пише папата.

Накрая Светият отец приканва държавните ръководители за „обновено отношение към другите народи, позволявайки по този начин на всички действено участие в живота на международната общност, за да може братството да стане реалност“.

12 ИСТИНА
VERITAS
Брой 1 (1506)
януари 2016 г.

Краков ни очаква

От 25 до 29 ноември 2015 г. в Краков се провежда международна среща на делегати от над 100 страни за подготовка на Световната младежка среща (СМС), която ще бъде догодина от 25 до 31 юли и за която се очакват около два милиона младежи от всички краища на земята. Три дена в различни сесии комитетът по организация на Полша ни информира за проявите по време на срещата. Сред тях са: среща с папа Франциск, Кръстен път, катехизис, молитвено бдението на Полето на милосърдието и заключителна литургия с папа Франциск.

Но този път Църквата в Полша и най-вече младите организатори ни изнадаха с новостите: ходещ катехизис, Център за култура и звания, който през целия ни престой в китния старинен Краков ще организира духовни мероприятия и културни инициативи. В града по време на СМС ще има над 3000 младежи от раз-

лични центрове, движения и конгрегации, които ще евангелизират и ще развиват духа на срещата. Очакват се много забавни и обогатяващи моменти, както и едно незабравимо преживяване в духа на световните младежки срещи.

Тук, в България, ние също се подготвяме с проект за около 300 младежи от трите епархии. Записването вече започна при енорийските свещеници или при отговорниците по конгрегация и движения. За първи път Католическата църква в България ще участва с организирана група на национално ниво и това е неоспорим плод на провешките се национални младежки срещи.

Краков 2016 ни очаква!
За повече информация има създадена фейсгрупа:
„Национална младежка християнска среща“
или на e-mail:
krakow2016@catholic-bg.org
Дякон Мартин ДУЛЧЕВ

Фолклорният фестивал в Стар Бишнов

Всяка година в Стар Бишнов се провежда фолклорен фестивал, учреден от банатския просветител Яко Ронков и носещ неговото име. По традиция фестивалът винаги се прави на празника Христос Цар, с който завършва църковната година за Католическата църква. Прилича на равностметка за фолклорното изкуство през изминалата година, а същевременно може да се разбира и като радост от успешното приключване на църковната година и ликуване на хубавия празник, в който се прославя могъществото на Божия син. Тазгодишното издание на фестивала бе дванадесетото.

В големия салон на „културната къща“ на Бишнов, която приблизително отговаря по смисъл и предназначение на нашите читалища, трудно се намираха свободни места. Възрастни хора, дошли да се порадват на постиженията на внуците си, млади семейства с деца - участници във фестивала, гости, младежи, ученици от всички възрасти изпълваха до последен предел салона. В предните редници бяха почетните гости - кметът на града Георги Наков, свещеникът Яни Василчин с кантора на черквата, от България - г-н Борис Вангелов, почетният председател на Българското банатско дружество Карол Матей Иванчов, и др. Г-н Борис Вангелов прочете приветствие до фестивала от Меглена Кунева. После тръгнаха приветствията и представянето

на новата книга на Яни Василчин - едно изследване на спецификата на банатския език. Василчин бе награден за дейността си в Банат и бе обявен за почетен жител на Бишнов. Награда получи и канторът, а бе поздравен публично за дейността си и от отец Койчо Димов. Явно банатските българи ценят дейността на кантора - нещо, което за България изглежда маловажно и незаслужаващо особено внимание.

След поздравленията започна самият фестивал, открит с три изпълнения на мъжки хор „Яко Ронков“. Заредиха се танци на състави от Бреция, от Стар Бишнов, маджарски и сръбски танцови ансамбли, от които най-добър бе сръбският - с отличен синхрон в движенията, швабски младежки танцов състав и сръбски вокално-инструментален състав от Миклош, ансамбъл, представящ българите от Букурещ, и ансамбъл „Здравец“ от София с две групи - малки и големи, които се представиха отделно, а след това в обща хореографска композиция. Особено добри както в хореографската постановка, така и в изпълнението се откриха един бешеновски състав, който представи фолклорна „Седянка“, българският състав „Здравец“ и швабският състав от Миклош.

Младите танцьори и певци донесоха много радост на публиката с изкуството си.

Майя РАЙКОВА

